

**“МБАЛ СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
31 ДЕКЕМВРИ 2024 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ	Стр.
Годишен доклад за дейността	3 – 9
Годишен финансов отчет, в т.ч.:	
- Отчет за финансовото състояние	10
- Отчет за всеобхватния доход	11
- Отчет за паричните потоци	12
- Отчет за промените в собствения капитал	13
- Пояснителни приложения	14 - 54

**МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
31 ДЕКЕМВРИ 2024 г.**

I. Изложение за развитието на дейността и за състоянието на предприятието

1. Фирмено наименование – МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ „СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД

2. ЕИК по Булстат – 203831564

3. Дата на учредяване и срок на съществуване:
МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ „СЪРЦЕ И МОЗЪК”
ЕАД се учредява през 2015 година. Дружеството се учредява за неопределен срок.

4. Държава, където Дружеството е учредено, седалище, адрес на управление, телефон, факс, електронна поща и електронна страница в Интернет:

Държава: България

Седалище: област София (столица), община Столична, гр. София 1172, район Изгрев, ж.к. Дианабад, бул. Г. М. Димитров №1, офис сграда №3

Адрес на управление: област София (столица), община Столична, гр. София 1172, район Изгрев, ж.к. Дианабад, бул. Г. М. Димитров №1, офис сграда №3

Адрес за кореспонденция: област София (столица), община Столична, гр. София 1172, район Изгрев, ж.к. Дианабад, бул. Г. М. Димитров №1, офис сграда №3

Телефон: 02/9603696

Електронна поща: acc@heartandbrain.bg

5. Предмет на дейност – Осъществяване и функциониране на многопрофилна болнична помощ за диагностика и активно лечение, търговия със стоки и услуги, обслужващи дейността по оказване на цялостната медицинска помощ.

6. Капитал

Капиталът на дружеството е в размер на 30 050 000.00 (тридесет милиона и петдесет хиляди) лева и е разпределен на 30 050 000.00 (тридесет милиона и петдесет хиляди) обикновени поименни акции с право на един глас и номинална стойност от по 1 (един) лев всяка една от тях. Капиталът е изцяло записан и е набран чрез парична вноска на юридическото лице - едноличен собственик на капитала на дружеството. Към момента на съдебната регистрация по набирателната сметка на дружеството, съгласно разпоредбата на чл.174, ал.1, т. 3 от ТЗ беше реално внесен 25% от първоначално записания капитал в размер на 12 500 (дванадесет хиляди и петстотин) лева. През 2016 г. по набирателната сметка на дружеството са реално внесени и останалите 75% от капитала в размер на 37 500 (тридесет и седем хиляди и петстотин) лева.

През 2022г. чрез решения на едноличния собственик на капитала на дружеството, той беше увеличен с 30 000 000.00лв срещу записването на 30 000 000бр. обикновени поименни акции с номинална стойност т по 1 (един) лев всяка една от тях. Цялата сума на новозаписания капитал е изцяло внесена по банковата сметка на дружеството.

**МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА(продължение)
31 ДЕКЕМВРИ 2024 г.**

II. Основни финансово- икономически резултати на МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ „СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД

Приходи по Отчета за всеобхватния доход

През финансовата година са отчетени приходи общо в размер на **258 753 хил. лева**. През предходната година показателят е **202 034 хил. лева**. Увеличението е в размер на **56 719 хил. лева**

Годишните финансови резултати са формирани основно от извършване на медицински услуги.

Финансови приходи и разходи по Отчета за всеобхватния доход

Финансовите приходи и разходи, реализирани през текущата година, са с общ размер от **-439 хил. лева**. и включват финансови приходи в размер на **34 хил. лева** и финансови разходи в размер на **-473 хил. лева**. Спрямо предходната година, когато размерът на финансовите приходи и разходи е бил **-436 хил. лева**.

Отчетените финансови разходи по видове се разпределят както следва:

	Текуща година	Предходна година
Разходи за лихви	85	44
Разходи за лихви, свързани с оперативен лизинг	228	391
Други финансови разходи	160	109
Валутно курсови разлики		1
	473	544

За текущия период финансовите разходи са се намалили с **71 хил.лв.** спрямо предходния. Отчетените във връзка с МСФО 16 финансови разходи са в размер на **228 хил. лв.** през текущата година спрямо **391 хил.лв** през предходната. Финансовите приходи, реализирани през текущия период във връзка със съществуващите лизингови договори, са в размер на **34 хил.лв** спрямо **108 хил.лв** през предходния.

Финансов резултат на МБАЛ „СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД

Финансовият резултат на МБАЛ „СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД е печалба в размер на **9 752 хил. лева**. (печалба от **1 878 хил. лева** през предходната година).

За текущата година дължимият корпоративен данък е в размер на **0 хил. лева** поради наличието на **15 306 хил.лв** данъчна загуба, подлежаща на приспадане.

Приходът на отсрочени корпоративни данъци е в размер на **0 хил. лева**. Разходите за данъци в отчета за доходите общо са в размер на **0 хил. лева**. Разликата спрямо финансовия резултат за предходната година е в размер на **7 886 хил. лева**.

МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА(продължение)
31 ДЕКЕМВРИ 2024 г.

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ НА МБАЛ „СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД

АКТИВ

Към 31 декември на текущата година активите на МБАЛ „СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД възлизат 74 651 хил. лева., които се формират от нетекущи активи в размер на 39 266 хил. лева и текущи активи – 35 385 хил. лева. Към 31 декември на предходната година активите на Дружеството са възлизали на 47 295 хил. лева. Увеличението е в размер на 27 356 хил. лева.

Нетекущи активи

Нетекущите активи по видове са разпределени както следва:

	Текуща година	Предходна година
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	1 157	1 061
Нематериални активи	423	522
Активи с право на ползване	37 686	14 236
	39 266	15 819

За текущата година нетекущите активи са увеличили с 23 447 хил. лева.

Текущи активи

Текущите активи към 31 декември на текущата година са в размер на 35 385 хил. лева. За същия период на предходната година текущите активи са били на обща стойност 31 476 хил. лева. Увеличението е в размер на 3 909 хил. лева. Текущите активи са разпределени по видове, както следва:

	Текуща година	Предходна година
Търговски и други вземания	23 657	21 430
Материални запаси	10 751	7 532
Парични средства	977	2 514
	35 385	31 476

ПАСИВ

Към 31 декември на текущата година общият капиталов ресурс на дружеството възлиза на 74 651 хил. лева, в т.ч.

- ♦ Собствен капитал, включително резерви в размер на 10 179 хил. лева.
- ♦ Нетекущи и текущи пасиви в размер на 64 472 хил. лева.

МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА(продължение)
31 ДЕКЕМВРИ 2024 г.

Капитал и резерви

Собственият капитал на дружеството към 31 декември на текущата година е в размер на 10 179 хил. лева, в т.ч.:

- Основен капитал на МБАЛ „СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД в размер на 30 050 хил. лева.
- Резерви

	Текуща година	Предходна година
Резерви от преоценки по актюерски печалби и загуби	477	464
Общи резерви	219	31
	696	495

- Финансов резултат

	Текуща година	Предходна година
Неразпределена печалба/непокрита загуба от предходни години	(30 131)	(31 803)
Прехвърлена печалба в резерви	(188)	(31)
Текуща печалба/загуба	9 752	1 878
	(20 567)	(29 956)

Увеличението спрямо същия период миналата година е в размер на 9 389 хил. лева.

Пасиви

Пасивите към 31 декември на текущата година възлизат на 64 472 хил. лева.

Структурата на пасивите, е както следва:

Нетекущи пасиви

	Текуща година	Предходна година
Дългосрочни заеми	204	-
Задължения за обезщетение при пенсиониране	2 163	1 306
Задължения, свързани с оперативен лизинг	23 747	2 362
	26 114	3 668

Увеличението спрямо предходната година е в размер на 22 446 хил. лева.

Текущи пасиви

	Текуща година	Предходна година
Задължения към доставчици и клиенти	4 287	14 333
Задължения към персонала	15 522	12 482
Данъци и социално осигуряване	4 545	3 529
Краткосрочни заеми и текуща част от дългосрочни заеми	30	723
Други краткосрочни задължения		8

**МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК“ ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА(продължение)
31 ДЕКЕМВРИ 2024 г.**

Задължения, свързани с оперативен лизинг	13 974	11 963
	38 358	43 038

Намалението на текущите пасиви спрямо предходната година е в размер на **4 680 хил. лева.**

Съгласно чл. 26, ал.1 от Закона за счетоводството позициите, които се представят във финансовите отчети, се признават и оценяват в съответствие със следните принципи:

1. действащо предприятие – приема се, че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще; приема се, че предприятието няма нито намерение, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност;
2. последователност на представянето и сравнителна информация – представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети, счетоводните политики и методите на оценяване се запазват и прилагат последователно и през следващите отчетни периоди с цел постигане на сравнимост на счетоводните данни и показатели на финансовите отчети;
3. предпазливост – оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат;
4. начисляване – предприятието изготвя финансовите си отчети, с изключение на отчетите, свързани с паричните потоци, на базата на принципа на начисляването – ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят;
5. независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс – всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си, независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период, като данните на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период трябва да съвпадат с данните в края на предходния отчетен период;
6. същественост – предприятието представя поотделно всяка съществена група статии с подобен характер; обединяване на суми по статии с подобен характер се допуска, когато сумите са несъществени или обединяването е направено с цел постигане на по-голяма яснота; сумата по статия е съществена, ако пропуските и неточното представяне на позицията биха могли да повлияят върху икономическите решения на ползвателите, взети въз основа на финансовите отчети, или биха довели до нарушаване на изискването за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние, финансовите резултати от дейността, промените в паричните потоци и в собствения капитал;
7. компенсиране – предприятието не извършва прихващания между активи и пасиви или приходи и разходи и отчита поотделно както активи и пасиви, така и приходи и разходи;
8. предимство на съдържанието пред формата – сделките и събитията се отразяват счетоводно в съответствие с тяхното съдържание, същност и икономическа реалност, а не формално според правната им форма;
9. оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА(продължение)
31 ДЕКЕМВРИ 2024 г.

III. Средносписъчният брой на персонала на МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ „СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД към 31 декември на текущата година е 2 162 човека.

IV. Управление на финансовия риск.

Осъществявайки дейността си, Дружеството е изложено на многообразни финансови рискове: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна в справедливата стойност на финансовите инструменти под влияние на пазарните лихвени нива и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск от промяна на бъдещите парични потоци в резултат на промяна в пазарните лихвени нива. Програмата на Дружеството за цялостно управление на риска е съсредоточена върху непредвидимостта на финансовите пазари и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Дружеството. Дружеството не използва деривативни финансови инструменти, за да хеджира определени рискови експозиции.

(а) Пазарен риск

(i) Валутно-курсов риск

Дружеството не е изложено на съществен риск, свързан с валутните курсове.

(ii) Ценови риск

Дружеството не е изложено на съществен риск от промяна в цените на материалните запаси и услугите. Ръководството на дружеството прилага програма за намаляване на евентуално възникнали ценови рискове.

(iii) Риск от промени в паричните потоци и справедливите стойности в резултат на промяна на лихвените нива

Лихвоносните активи на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти. Заемите с фиксиран лихвен процент излагат Дружеството на лихвен риск от промяна на справедливата стойност. Политиката на Дружеството е да получава заеми основно на фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември на текущата и на предходната година Дружеството не притежава лихвоносни активи, отчитани по справедлива цена, и съответно не е изложено на риск от промяна на справедливата стойност.

(б) Кредитен риск

В Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Дружеството е установило политики, подsigуряващи извършването на продажби на клиенти и предоставяне на заеми на лица с подходяща кредитна история. Кредитният риск произлиза основно от пари и парични еквиваленти и депозити в банки и други финансови институции, също както и от предоставени заеми. За банки и други финансови институции, се приемат само институции с висок кредитен рейтинг.

(в) Ликвиден риск

Предпазливото управление на ликвидния риск предполага поддържане на достатъчно количество парични средства и ликвидни ценни книжа, както и възможности за допълнително финансиране с кредити и за закриване на пазарни позиции. Поради динамичната природа на основните типове бизнес, Финансовият отдел на Дружеството има за цел да постигне гъвкавост във финансирането, като поддържа достатъчно неизползвани разрешени кредитни линии.

Управление на капиталовия риск

Целите при управление на капитала са да защитят способността на Дружеството да продължи като действащо предприятие.

**МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА(продължение)
31 ДЕКЕМВРИ 2024 г.**

V. Вероятно бъдещо развитие

През следващите години дружеството възнамерява да осъществява болнична помощ в областта на кардиологията, кардиохирургията и неврохирургията, съдовата хирургия, неврологията, рехабилитация, реанимация и интензивно лечение, а също така диагностика, превенция и лечение на кардиологични заболявания, мозъчно-съдови заболявания, неврологични заболявания, извършване на научни, клинични и лабораторни изследвания в областта на кардиологията, кардиохирургията и неврохирургията, съдовата хирургия, неврологията, микробиологична и химична лаборатория, клинични изпитвания с лекарствени средства и медицински изделия, търговия със стоки и услуги, обслужващи дейността по оказване на цялостната медицинска помощ. Предвижда се осигуряване на високо качество на медицинските услуги. Бизнес-плановете са насочени към устойчив ръст на приходите, умсрено равнище на разходите и реализиране на печалба.

VI. Важни научни изследвания и разработки

Дейността на МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ „СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД не е свързана пряко с извършването на научни изследвания и разработки.

VII. Важни събития след датата на финансовия отчет

След 31 декември на текущата година не са налице значими събития, които да следва да бъдат отразени или оповестени в настоящия годишен финансов отчет.

VIII. Други основни информации

Дружеството не е придобивало и няма налични изкупени собствени акции.

Няма открити клонове на предприятието.

Не се използват финансови инструменти със съществено значение за оценяване на елементите на финансовия отчет.

IX. Отговорности на ръководството за изготвяне на финансовия отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на неконсолидирания финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети в Европейския съюз, се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Гр. София
27.02.2025 г.

Ръководител:
(Петя Диповска)

**МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД**

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31.12.2024 г.

Показатели	Прило жения	2024 Хил. лв.	2023 Хил. лв.	2022 Хил. лв.
АКТИВИ				
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	6	1 157	1 061	1006
Нематериални активи	7	423	522	536
Активи с право на ползване	6	37 686	14 236	19 126
Общо нетекущи активи		37 686	15 819	20 668
Текущи активи				
Материални запаси	9	10 751	7 532	6 245
Търговски и други вземания	8	23 657	21 595	15 242
Пари и парични еквиваленти	10	977	2 514	4 858
Общо текущи активи		35 385	31 641	26 345
Сума на активите		74 651	47 460	47 013
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ				
Регистриран капитал и резерви				
Регистриран капитал	18	30 050	30 050	30 050
Резерви	18	696	495	48
Неразпределена печалба/Непокрита загуба	18	(20 567)	(29 800)	(31 803)
Общо		10 179	745	(1 705)
Нетекущи пасиви				
Дългосрочни заеми	11	204	-	212
Задължения за обезщетения при пенсиониране	11	2 163	2 362	936
Задължения, свързани с оперативен лизинг	11	23 747	1 306	10 735
Общо		26 114	3 668	11 883
Текущи пасиви				
Търговски и други задължения	12	24 354	30 361	28 355
Краткосрочни заеми и текуща част от дългосрочни заеми	13	30	723	18
Задължения, свързани с оперативен лизинг	14	13 974	11 963	8 462
Общо		38 358	43 047	36 835
Сума на пасивите		64 472	47 129	48 718
Сума на собствения капитал и пасивите		74 651	47 460	47 013

Дата на съставяне: 27.02.2025 г.
Град София

Съставител:
(П. Монева)

Ръководител:
(П. Диновска)

Дата на заверка: 09.04.2025 г.

Екатерина Бисерова Славкова, Д.Е.С.,

Регистриран одитор №0638

**МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД**

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД ЗА 2024 г.

Показатели	Приложения	2024 Хил. лв.	2023 Хил. лв.
Приходи	15	257 539	198 277
Други доходи	15	1 214	3 757
Разходи за материали и услуги	16	(95 956)	(73 447)
Разходи за персонала	16	(132 084)	(111 818)
Разходи за амортизация	16	(17 230)	(12 188)
Други разходи	16	(3 241)	(2 247)
Разходи и приходи от обезценка на финансови активи	16	(51)	(20)
Финансови приходи	17.1	34	108
Финансови разходи	17.2	(473)	(544)
Печалба преди данъчно облагане	18	9 752	1 878
Разход за корпоративен данък		-	-
Печалба/Загуба за периода	18	9 752	1 878
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:			
Промени от последващи оценки на пенсионни фондове с дефинирани доходи	18	13	416
Друг всеобхватен доход за периода	18	13	416
Общ всеобхватен доход за периода		9 765	416
Печалба/Загуба на акция, изчислени на база на печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на собствен капитал на дружеството за годината (в лева за 1 акция)	21	0,32	0,06

Финансовият отчет е одобрен от ръководния орган.

Дата на съставяне: 27.02.2025 г.

Град София

Съставител:.....
(П. Монева)

Ръководител:.....
(П. Диновска)

Дата на заверка: 09.04.2025 г.

Екатерина Бисерова Славкова-Д.Б.С., Регистриран одитор №0638

**МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД**

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ЗА 2024 г.

ПОКАЗАТЕЛИ	Приложения	2024 Хил. лв. Постъпления	2024 Хил. лв. Плащания	2024 Хил. лв. Нетен поток	2023 Хил. лв. Постъпления	2023 Хил. лв. Плащания	2023 Хил. лв. Нетен поток
1	2	3	4	5	6	7	8
А. Парични потоци от основна дейност							
Постъпления от продажба на продукция, стоки и услуги Плащания на доставчици на материали, стоки и услуги		248 687	(108 575)	140 112	192 810	(81 936)	110 874
Плащания за персонала		4	(127 951)	(127 947)	47	(102 887)	(102 840)
Плащания на лихви, дивиденди и други подобни.						(109)	(109)
Положителни и отрицателни курсови разлики							
Други постъпления/плащания		437	(370)	67	468	(622)	(154)
Нетни парични потоци		249 128	(236 896)	12 232	193 325	(185 554)	7 771
Б. Парични потоци от инвестиционна дейност							
Плащания за придобиване на нетекущи активи, постъпления от продажба на нетекущи активи			(703)	(703)		(771)	(771)
Плащания на лихви, дивиденди и други подобни.							
Плащания по предоставени заеми, постъпления по предоставени заеми;							
Други постъпления/плащания от инвестиционна дейност							
Нетни парични потоци			(703)	(703)		(771)	(771)
В. Парични потоци от финансова дейност							
Постъпления от получени заеми							
Плащания за получени заеми;		16 298	(16 810)	(512)	5 704	(5 201)	503
От емитиране на акции							
Плащания на лихви, дивиденди			(236)	(236)		(356)	(356)
Плащания по оперативен лизинг			(12 318)	(12 318)		(9 491)	(9 491)
Други парични потоци от финансовата дейност							
Нетни парични потоци		16 298	(29 364)	(13 066)	5 704	(15 048)	(9 344)
Нетно увеличение/намаление на паричните средства и еквиваленти		265 426	(266 963)	(1 537)	199 029	(201 373)	(2 344)
Парични средства и еквиваленти в началото на периода	10			2 514			4 858
Парични средства и еквиваленти в края на периода	10			977			2 514

Дата на съставяне: 27.02.2025 г.

Град София

Съставител:.....
(П. Монева)

Ръководител:.....
(П. Диновска)

Дата на заверка: 09.04.2025 г.

Екатерина Бисерова-Славкова, Д.Е.С., Регистриран одитор №0638

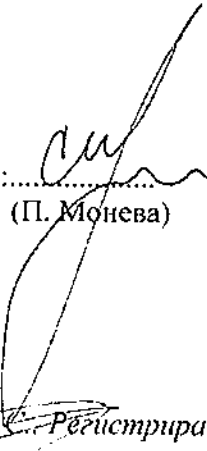
**МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ
„СЪРЦЕ И МОЗЪК” ЕАД**

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ ЗА 2024 г.

Салда и операции в хил. лв.	Приложения	Регистриран капитал	Резерви от преценка	Общи резерви	Неразпределена печалба/загуба	Общо
Салдо към 01.01.2023	18	30 050	48		(31 709)	(1 611)
Промени в счетоводната политика						
Корекции на съществени грешки					(94)	(94)
Общ ефект от прилагане на преизчисления със задна дата	18	30 050	48		(31 803)	(1 705)
Печалба/Загуба за периода					1 878	1 878
Друг всеобхватен доход			416			416
Общ всеобхватен доход	18		416		1 878	2 294
Емисия на капитал от собствениците						
Прехвърлени резерви в печалба						
Прехвърлена печалба в резерви				31	(31)	
Обща сума на признати приходи и разходи за периода				31	(31)	
Салдо към 31.12.2023 г.	18	30 050	464	31	(29 956)	589
Салдо към 01.01.2024г.	18	30 050	464	31	(29 956)	589
Промени в счетоводната политика						
Корекции на съществени грешки					(175)	(175)
Общ ефект от прилагане на преизчисления със задна дата	18	30 050	464	31	(30 131)	414
Печалба/Загуба за периода					9 752	9 752
Друг всеобхватен доход			13			13
Общ всеобхватен доход	18		13		9 752	9 752
Емисия на капитал от собствениците						
Прехвърлени резерви в печалба						
Прехвърлена печалба в резерви				188	(188)	0
Обща сума на признати приходи и разходи за периода						
Салдо към 31.12.2024 г.	18	30 050	477	219	(20 567)	10 179

Дата на съставяне: 27.02.2025 г.

Град София

Съставител:
(П. Монева)

Ръководител:
(П. Диновска)

Дата на заверка: 09.04.2025 г.

Екатерина Бисерова Славкова, Д.Е.С. Регистриран одитор №0638

**ПОЯСНИТЕЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
на МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА „СЪРЦЕ И МОЗЪК“ ЕАД
към 31.12.2024 г.**

1. Резюме на дейността

МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ „СЪРЦЕ И МОЗЪК“ ЕАД е учредена през 2015 г. и нейната дейност се състои в осъществяване и функциониране на многопрофилна болнична помощ за диагностика и активно лечение, търговия със стоки и услуги, обслужващи дейността по оказване на цялостната медицинска помощ.

2. Счетоводна политика

По-долу е описана счетоводната политика, приложена при изготвянето на финансовия отчет.

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), както са одобрени от Европейския съюз.

Дружеството е изготвило този неконсолидиран финансов отчет за представяне на акционерите, данъчните органи и търговския регистър съгласно изискванията на българското законодателство.

За да могат да придобият пълна представа за финансовото състояние, резултатите от дейността, както и за промените във финансовото състояние на Групата като цяло, потребителите на този неконсолидиран финансов отчет е необходимо да го четат заедно с консолидирания финансов отчет на Групата за финансовата година, завършваща на 31 декември на текущата година, веднага щом той бъде представен. Консолидиран финансов отчет се изготвя за групата от предприятия от „Търговска Лига - ГАЦ“ АД.

Финансовият отчет е изготвен при спазване принципа на историческата цена, който се ограничава в случаите на извършена преоценка на определени имоти, машини и съоръжения, инвестиционни имоти, финансови активи, държани за продажба и финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСС изисква употребата на счетоводни приблизителни оценки. Когато е прилагало счетоводната политика на предприятието, ръководството се е основавало на собствената си преценка. Елементите на финансовите отчети, чието представяне включва по-висока степен на преценка или субективност, както и тези елементи, за които предположенията и оценките имат значително влияние върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 4.

Ръководството на предприятието прилага като база МСФО/МСС за текущо отчитане и за изготвяне на годишния финансов отчет. При съставяне на годишния финансов отчет за текущата година ръководството е спазвало следния състав от стандарти и разяснения:

МСС 1 Представяне на финансови отчети
 МСС 2 Материални запаси
 МСС 7 Отчети за паричните потоци
 МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки
 МСС 10 Събития след края на отчетния период
 МСС 11 Договори за строителство
 МСС 12 Данъци върху дохода
 МСС 16 Имоти, машини и съоръжения
 МСС 17 Лизинг
 МСС 18 Приходи
 МСС 19 Доходи на наети лица
 МСС 20 Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, и оповестяване на държавна помощ
 МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове
 МСС 23 Разходи по заеми
 МСС 24 Оповестяване на свързани лица
 МСС 26 Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване
 МСС 27 Индивидуални финансови отчети
 МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия
 МСС 29 Финансово отчитане при свръхинфлационни икономики
 МСС 32 Финансови инструменти: представяне
 МСС 33 Нетна печалба на акция
 МСС 34 Междинно финансово отчитане
 МСС 36 Обезщетка на активи
 МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи
 МСС 38 Нематериални активи
 МСС 39 Финансови инструменти: признаване и оценяване
 МСС 40 Инвестиционни имоти
 МСС 41 Земеделие
 МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане
 МСФО 2 Плащане на базата на акции
 МСФО 3 Бизнес комбинации
 МСФО 4 Застрахователни договори
 МСФО 5 Нетекучи активи, държани за продажба, и преустановени дейности
 МСФО 6 Проучване и оценка на минерални ресурси
 МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване
 МСФО 8 Оперативни сегменти
 МСФО 9 Финансови инструменти
 МСФО 10 Консолидирани финансови отчети
 МСФО 11 Съвместни дейности
 МСФО 12 Оповестяване на дялови участия в други предприятия
 МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност
 МСФО 15 Приходи от договори с клиенти
 МСФО 16 Лизинг
 КРМСФО Разяснение 1: Промени в съществуващите задължения за извеждане от експлоатация, възстановяване и сходните с тях задължения
 КРМСФО Разяснение 2: Дялове на членове в кооперации и сходни инструменти
 КРМСФО Разяснение 4: Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг
 КРМСФО Разяснение 5: Права за участие във фондове за извеждане от експлоатация и възстановяване на околната среда
 КРМСФО Разяснение 6: Задължения, възникващи от участие в специфичен пазар –

отпадно електрическо и електронно оборудване

КРМСФО Разяснение 7: Прилагане на подхода за преизчисляване на финансови отчети съгласно МСС 29 Финансово отчитане при свръхинфлационни икономики

КРМСФО Разяснение 8: Обхват на МСФО 2

КРМСФО Разяснение 9: Преценка на внедрени деривативи

КРМСФО Разяснение 10: Междинно финансово отчитане и обезценка

КРМСФО Разяснение 11: МСФО 2 Операции с акции в рамките на групата и обратно изкупени собствени акции

КРМСФО Разяснение 12: Споразумение за концесионна услуга

КРМСФО Разяснение 13: Програми за лоялност на клиентите

КРМСФО Разяснение 14: МСС 19 Ограничението на актив по дефинирани доходи, минимални изисквания за финансиране и тяхното взаимодействие

КРМСФО Разяснение 15: Споразумения за строителство на недвижим имот

КРМСФО Разяснение 16: Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност

КРМСФО Разяснение 17: Разпределения на непарични активи на собствениците

КРМСФО Разяснение 18: Прехвърляне на активи от клиенти

КРМСФО Разяснение 19: Погасяване на финансови пасиви с инструменти на собствения капитал

КРМСФО Разяснение 20: Разходи за отсрочване на повърхностния слой в производствената фаза на открита мина

КРМСФО Разяснение 21: Налози

КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и авансово възнаграждение

КРМСФО 23 Несигурност при данъчното третиране на дохода

ПКР Разяснение 7: Въвеждане на сврото

ПКР Разяснение 10: Държавна помощ – без специална връзка с оперативната дейност

ПКР Разяснение 15: Оперативен лизинг – стимули

ПКР Разяснение 25: Данъци върху дохода – промени в данъчния статут на едно предприятие или неговите акционери

ПКР Разяснение 27: Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг

ПКР Разяснение 29: Споразумения за концесионна услуга: оповестяване

ПКР Разяснение 31: Приход – бартерни сделки, включващи рекламни услуги

ПКР Разяснение 32: Нематериални активи – разходи за интернет страници

Предприятието прилага изменението и допълненията в Международните счетоводни стандарти, които са в сила за годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2017 година. Промените са приети със следните нормативни актове:

1.РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2015/2113 на Комисията от 23 ноември 2015 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с международни счетоводни стандарти 16 и 41.

2.РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2015/2173 на Комисията от 24 ноември 2015 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с Международен стандарт за финансово отчитане 11.

3.РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2015/2231 на Комисията от 2 декември 2015 година за изменение, по отношение на международните счетоводни стандарти 16 и 38, на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

4.РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2015/2343 на Комисията от 15 декември 2015 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с международни стандарти за финансово отчитане 5

и 7 и международни счетоводни стандарти 19 и 34.

5. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2015/2406 на Комисията от 18 декември 2015 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с Международен счетоводен стандарт 1.

ИЗМЕНЕНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ 2024

Дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕК на ЕС, които са уместни за неговата дейност и са в сила за текущия отчетен период, започващ на 1 януари 2024 г. От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2024 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на Дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

2.1.1 Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2024 г.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане за финансовия период, започващ на 1 януари 2024 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети, в сила от 1 януари 2024 г.

- i. Класификация на пасивите като текущи и нетекущи;
- ii. Класификация на пасивите като текущи и нетекущи;

- iii. Нетекущи пасиви с ковенанти.

- Изменения в МСФО 16 Лизинги: Лизингово задължение при продажба с обратен лизинг, в сила от 1 януари 2024 г.

Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа - Правила на модела - Стълб 2, с незабавно прилагане.

- Изменения на МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Оповестявания на финансови инструменти: Финансови договорки с доставчици, в сила от 01 януари 2024 г.

2.1.2. Изменения в МСС и МСФО от 01.01.2024 г. и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

- 1. МСС 21 – Ефекти от промените в обменните курсове, в сила от 01.01.2025 г.

- 2. МСФО 9 – Класификация на финансови активи – в сила от 01.01.2026 г.

- 3. МСФО 7 – Уреждане чрез електронни плащания – в сила от 01.01.2026 г.

2.2 Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия

За притежаваните дялови участия в дъщерни предприятия, съвместни предприятия, асоциирани предприятия и неконсолидирани структурирани предприятия се спазват изискванията на МСФО 12 Оповестяване на дялови участия в други предприятия. Оповестява се информация за значимите преценки и предположения за определяне на контрол, на съвместен контрол, на значително влияние и на вида съвместно предприятие.

За дяловите участия в дъщерни предприятия се оповестява информация за състава на групата, дяловото участие на неконтролиращите дялови участия, значителните ограничения върху способността за достъп до активи и уреждане на задължения, естество на рисковете с дяловите участия в консолидирани структурирани предприятия и други изисквания. За всяко от дъщерните предприятия се оповестява име, основно място на стопанска дейност, дела на участието на неконтролиращите дялови участия, печалбата или загубата за неконтролиращите дялови участия, натрупаните неконтролиращи дялови участия и обобщена финансова информация. Оповестяват се естеството и степента на значителните ограничения.

За дяловите участия в съвместни и асоциирани предприятия се оповестява информация за естеството, степента и финансовото въздействие и естеството на рисковете. За всяко съществено съвместно и асоциирано предприятие се оповестяват име, естество на отношения, основно място на стопанска дейност, дялово участие, оценка по метода на собствен капитал или по справедлива стойност, обобщена финансова информация. Оповестяват се естеството и степента на същественияте ограничения.

Инвестициите се отчитат чрез себестойностния метод, според който съучастието се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните загуби за обезценка. В отчета за доходите се отчитат приходи от инвестициите само дотолкова, доколкото се получава дял от натрупаната печалба на дружеството, в което е инвестирано, под формата на дивиденди.

2.3 Отчитане по сегменти

Стопанският сегмент представлява група активи и стопански операции, участващи в предоставянето на продукти или услуги, и изложени на рискове и ползи, различни от тези на други стопански сегменти. Географският сегмент е ангажиран в предоставянето на продукти или услуги в отделна икономическа среда и е изложен на рискове и ползи, различни от тези в други икономически среди. Отчитането по оперативни сегменти не се изисква за представяне в отделен финансов отчет на предприятие, при което няма котировки на ценни книжа на фондови борси.

2.4 Сделки в чуждестранна валута

(1) Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на финансовите отчети на Дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си ("функционална валута"). Финансовите отчети са представени в български лева, която е и функционалната валута. Българският лев е с фиксиран курс към еврото от 1 януари 1999 по силата на въведения в България валутен борд.

(2) Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута се трансформират във функционална валута, като се прилага официалния курс за съответния ден. Печалбите и загубите от промяна във валутните курсове, възникнали в резултат на разплащания по сделки в чуждестранна валута, както и от преценка по заключителен валутен курс на деноминирания в чуждестранна валута активи и пасиви се признават в отчета за доходите.

Промените в справедливата стойност на парични ценни книжа, деноминирани в чуждестранна валута класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, се анализират и се разделят на резултат от промени в амортизираната им стойност и от други промени в преносната им стойност. Валутни разлики, свързани с промените в амортизираната им стойност, се признават в печалбата или загубата, а другите промени в преносната стойност се признават в собствения капитал.

2.5 Имоти, машини и съоръжения (ИМС)

Всички имоти, машини и съоръжения са представени по историческа цена намалена с начислената от придобиването им амортизация и обезценка. Историческата стойност включва разходи, които директно се отнасят към придобиването на актива. Стойностният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията, приет от дружеството, е 700 лв.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Всички други разходи за поддръжка и ремонт се отразяват в отчета за доходите в периода, в който са извършени.

Земята не се амортизира. Амортизацията на останалите имоти, машини и съоръжения се начислява по линейния метод с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите, като се прилагат следните амортизационни норми (в проценти):

Сгради	4%
Машини и медицинско оборудване	30%
Компютърна техника	50%
Стопански инвентар	15%

Остатъчната стойност и полезният живот на активите се преразглеждат, и ако е необходимо, се правят съответни корекции към всяка дата на изготвяне на финансовия отчет.

Балансовата стойност на актива се намалява незабавно до възстановимата му стойност в случаите, когато балансовата стойност на актива е по-голяма от неговата очаквана възстановима стойност (Прил. 2.8).

Печалбите и загубите от продажба на ИМС се определят като се сравнят приходите от продажбата с балансовата стойност и са включени в резултата от дейността.

Разходите по заеми за ИМС се отчитат като текущи разходи през периода, за който се отнасят.

2.6 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти най-често представляват сгради или части от сгради, които не се ползват, но се притежават от Дружеството, за да бъдат отдадени под формата на оперативен наем. Инвестиционните имоти се оценяват по справедлива стойност, представляваща пазарна цена определяна от независими оценители ежегодно. Промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите като част от други приходи. Към края на текущата година в дружеството няма налични инвестиционни имоти.

2.7 Нематериални активи

Разходи по придобиване на патенти, лицензи, софтуер и фирмени марки се отчитат като актив по историческа стойност намалена с начислените амортизация и обезценка. Стойностният праг на същественост за нематериалните активи, приет от дружеството, е 700 лв.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди, свързани с употребата на този актив и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Всички други разходи за поддръжка и ремонт се отразяват в отчета за доходите в периода, в който са извършени.

Нематериалните активи се амортизират по линейния метод за периода на техния полезен живот, но не повече от 20 години. Нематериалните активи не се преоценяват. Ръководството извършва годишни прегледи на подлежащите на обезценка активи и в случаите, когато балансовата стойност на актива е по-висока от неговата възстановима стойност, той се обезценява до възстановимата си стойност.

2.8 Обезценка на активите

Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

2.9 Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност. Разходите, които се извършват с цел готовност на продукта за продажба в определено състояние и местонахождение, се включват в себестойността (цената на придобиване). Тези разходи включват:

а) материали и стоки – всички доставни разходи, включително вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановими данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за ползване вид;

б) продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадаща се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности. База за разпределение на постоянните общопроизводствени разходи по продукти е количеството произведена продукция.

При отписване за използване и продажба материалните запаси се оценяват по метода на среднопретеглената себестойност за разходите. Среднопретеглената стойност се изчислява след всяко придобиване на активи.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи за реализация. Тя се определя на база на използвана информация от външни или вътрешни източници, като е съобразена със спецификата на различните видове материални запаси.

Когато се продават материални запаси, тяхната балансовата стойност се признава като разход през периода, през който съответният приход е бил признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

2.10 Финансови активи и пасиви и обезценка

Покупката и продажбата на инвестиции се отчита като се взема предвид датата на търгуване, т.е. датата, на която Дружеството се ангажира с покупка или продажба на актива. Финансовите активи и финансовите пасиви са прекласифицирани при първоначалното прилагане на МСФО 9.

Класификацията на финансовите активи се извършва на базата на следните две условия:

- а) бизнес модела за управление на финансовите активи на предприятието;
- б) характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Даден финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Амортизирана стойност на финансов актив или финансов пасив е дефиниран термин за стойността, по която са оценяват финансовите активи или финансовите пасиви при първоначалното им признаване, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, изчислявана по метода на ефективната лихва, а за финансови активи - коригирана за всеки коректив за загуби. По амортизирана стойност се избират да се оценяват търговски вземания, търговски задължения, други вземания, други задължения, предоставени кредити, получени кредити, държавни ценни книжа и други активи и пасиви.

Даден финансов актив се оценява по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи;
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

За главница се приема справедливата стойност на финансовия актив при първоначалното признаване. Лихвата обхваща възнаграждението за стойността на парите във времето, за кредитния риск, свързан със сумата на непогасената главница през определен период от време, и за други основни рискове и разходи по кредитирането, както и марж на печалба. По справедлива стойност през друг всеобхватен доход се избират да се оценяват акции в капитала на дружества, други финансови инструменти в капитала, държавни ценни книжа, финансови инструменти-пасиви, други активи и пасиви.

Даден финансов актив се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, освен ако се оценява по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. При първоначалното признаване обаче предприятието може да направи неотменим избор за конкретни инвестиции в капиталови инструменти, които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, да представя последващите промени на справедливата стойност в друг всеобхватен доход. По справедлива стойност през печалбата или загубата се избират да се оценяват акции в капитала на дружества, други финансови инструменти в капитала, финансови инструменти-пасиви, други активи и пасиви.

Предприятието може при първоначалното признаване неотменимо да определи даден финансов актив като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако това ще елиминира или намали значително несъответствието в оценяването или признаването (понякога наричано „счетоводно несъответствие“), което в противен случай би произтекло от оценяването на активи или пасиви или признаване на печалбите и загубите от тях на различни бази.

За оценка на финансов актив по амортизирана стойност основното условие е активите да бъдат държани за получаване, за да се съберат договорните парични потоци. За оценка на финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход основното условие е активите да бъдат едновременно държани за събиране на договорни парични потоци и за продажба. За оценка на финансов актив по справедлива стойност през печалбата или загубата основното условие е активите да не се оценяват по един от другите два бизнес модела, т.е. да бъдат държани за продажба като основна цел.

За правилно оценяване на финансовите активи, ръководството на предприятието е разработило бизнес модел. В бизнес модела се определят отделните видове финансови активи и принадлежността им към класификационните групи според определената цел съгласно МСФО 9. Предприятието определя конкретния състав на групите финансови активи според заложените цели в бизнес модела. Активите с поставена цел получаване на договорни парични потоци се залагат в групата „Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност“. Активите с поставена цел получаване на договорни парични потоци и продажба на активите се залагат в групата „Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“. Активите с поставена цел продажба (и евентуални други активи извън предходните две групи, ако има такива) се залагат в групата „Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата“.

Предприятието класифицира всички финансови пасиви като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, с изключение на:

- а) финансови пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата. Тези пасиви, включително деривативи, които са пасиви, се оценяват впоследствие по справедлива стойност;
- б) финансови пасиви, които произтичат от прехвърлянето на финансов актив, неотговарящо на условията за отписване, или когато се прилага подходът на продължаващото участие;
- в) договори за финансова гаранция. След първоначалното му признаване издателят на такъв договор го оценява впоследствие по по-високата от:

i) стойността на коректива за загуби, определена в съответствие с раздел 5.5, и
ii) първоначално признатата стойност минус, когато е уместно, кумулативната стойност на прихода, признат в съответствие с този стандарт;

г) ангажименти за отпускане на заем с лихвен процент, който е по-нисък от пазарния. Издателят на такъв ангажимент го оценява впоследствие по по-високата от:

i) стойността на коректива за загуби, определена в съответствие с раздел 5.5, и

ii) първоначално признатата стойност минус, когато е уместно, кумулативната стойност на прихода, признат в съответствие с МСФО 15;

д) условно възнаграждение, признато от купувача в бизнес комбинация, за която се прилага МСФО 3. Такова условно възнаграждение се оценява впоследствие по справедлива стойност, като промените се признават в печалбата или загубата.

2. Последващото оценяване на финансовите активи и на финансовите пасиви се извършва от предприятието съгласно разглеждания стандарт. След първоначалното му признаване предприятието оценява даден финансов актив по:

а) амортизирана стойност;

б) справедлива стойност през друг всеобхватен доход;

в) справедлива стойност през печалбата или загубата.

Предприятието прилага изискванията за обезценка по отношение на финансовите активи, които се оценяват по амортизирана стойност, и по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Крайните корективи за обезценка съгласно МСС 39 са равнени с началните корективи за обезценка съгласно МСФО 9, класифицирани по категории на оценяване. Няма съществена промяна в резултатите през текущата година в сравнение с предходната финансова година.

Счетоводното отчитане на обезценката е различно при групите финансови активи. При наличие на обезценка на финансови активи от групата „Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност“, разликата до балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. При наличие на обезценка на финансови активи от групата „Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, разликата до балансовата стойност се отразява в другия всеобхватен доход (преоценъчният резерв).

Към всяка отчетна дата предприятието оценява коректива за загуби за финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на този финансов инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване. Целта на изискванията за обезценка е да бъдат признати очакваните кредитни загуби за целия срок на всички финансови инструменти, чийто кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното признаване - независимо дали са оценени индивидуално или колективно - като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

Финансов актив с кредитна обезценка е дефиниран термин за финансов актив, когато са настъпили едно или повече събития, оказващи неблагоприятно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци от този финансов актив. Като доказателство за кредитната обезценка на финансов актив могат да послужат наблюдавани данни за следните събития:

а) значително финансово затруднение на емитента/издателя или на длъжника;

б) нарушаване на договор като неизпълнение или просрочие;

в) заемотателят/-те, по икономически или договорни причини, свързани с финансовото затруднение на заемополучателя, прави отстъпка/-и на заемополучателя, каквато/каквито заемотателят/-те не би/биха направил/-и при други обстоятелства;

г) става вероятно, че заемополучателят ще бъде обявен в несъстоятелност или ще подлежи на друго финансово оздравяване;

д) изчезване на активен пазар за този финансов актив заради финансови затруднения; или

е) закупуване или първоначално създаване на финансов актив с голям отбив, който отразява понесени кредитни загуби.

Ако към отчетната дата кредитният риск на финансов инструмент не се е увеличил значително след първоначалното признаване, предприятието оценява коректив за загуби за този финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца. Ако през предходния отчетен период е оценило коректив за загуби за финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, но към текущата отчетна дата предприятието определя, че условията по параграф 5.5.3 вече не са изпълнени, то оценява коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца към текущата отчетна дата.

Очаквани кредитни загуби за 12 месеца е дефиниран термин за частта от очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, която представлява очакваните кредитни загуби, които произтичат от неизпълненията по финансов инструмент, които е възможно да настъпят в рамките на 12 месеца след отчетната дата.

Кредитна загуба е дефиниран термин за разликата между всички договорни парични потоци, дължими на предприятието по договор, и всички парични потоци, които предприятието очаква да получи (т.е. целия паричен недостиг), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка). Предприятието оценява паричните потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия инструмент (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други подобни опции) за очаквания срок на този финансов инструмент. Паричните потоци, които се вземат предвид, включват парични потоци от продажбата на държани обезпечения или други кредитни подобрения, които са неразделна част от договорните условия. Допуска се, че очакваният срок на финансовия инструмент може да бъде оценен приблизително по надежден начин. В редките случаи обаче, когато не е възможно очакваният срок на финансовия инструмент да бъде оценен приблизително по надежден начин, предприятието използва оставащия договорен срок на финансовия инструмент.

Очаквани кредитни загуби е дефиниран термин за среднопретеглената стойност на кредитните загуби, като за тегла служат съответните рискове от настъпване на неизпълнение. Очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента са очакваните кредитни загуби, които произтичат от всички възможни случаи на неизпълнение през очаквания срок на финансов инструмент. Коректив за загуби е корективът за очаквани кредитни загуби по финансови активи, оценявани в съответствие с изискванията на стандарта, лизингови вземания и активи по договори, натрупаната обезценка за финансови активи и провизиите за очаквани кредитни загуби по кредитни ангажменти и договори за финансова гаранция.

Предприятието признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), необходим с оглед корективът за загуби да бъде приравнен към отчетната дата на сумата, която трябва да бъде призната в съответствие с настоящия стандарт.

Към всяка отчетна дата предприятието оценява дали кредитният риск на финансов инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване. При оценката си предприятието отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, предприятието сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване

и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване.

Ако съществува разумна и аргументирана информация за бъдещи периоди, достъпна

без извършване на излишни разходи или усилия, предприятието не може да разчита единствено на информация за просрочие, когато определя дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване. Когато обаче не е възможно да се осигури информация, която касае по-скоро бъдещото развитие, а не статуса по отношение на просрочията (на индивидуална или колективна основа), без извършване на излишни разходи или усилия, предприятието може да използва информация за просрочие, за да определи дали е имало значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Независимо от начина, по който предприятието оценява значителното увеличение на кредитния риск, съществува оборима презумпция, че кредитният риск на финансов актив се е увеличил значително след първоначалното признаване, когато просрочието по договорните плащания надхвърля 30 дни. Предприятието може да обори тази презумпция, ако разполага с разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява, че кредитният риск не се е увеличил значително след първоначалното признаване, въпреки че просрочието по договорните плащания надхвърля 30 дни. Ако предприятието определи, че е налице значително увеличение на кредитния риск преди просрочието по договорните плащания да надхвърли 30 дни, оборимата презумпция не се прилага.

Ако договорните парични потоци на финансов актив са били предоговорени или модифицирани и финансовият актив не е отписан, предприятието оценява дали е настъпило значително увеличение на кредитния риск на финансовия инструмент, като съпоставя:

а) риска от настъпване на неизпълнение към отчетната дата (въз основа на модифицираните договорни условия); и

б) риска от настъпване на неизпълнение към датата на първоначалното признаване (въз основа на първоначалните, немодифицирани договорни условия).

Коригиран за кредитни загуби ефективен лихвен процент е дефиниран термин за процента, който точно дисконтира приблизително оценените бъдещи парични плащания или постъпления за очаквания срок на финансовия инструмент до амортизираната стойност на финансовия актив, който е закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка. При изчисляване на коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент предприятието оценява приблизително очакваните парични потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия актив (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други подобни опции), както и очакваните кредитни загуби. Изчисляването включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по сделката и всички други премии и отбиви. Предполага се, че паричните потоци и очакваният срок на групата от подобни финансови инструменти могат да се оценят приблизително по надежден начин. В редките случаи обаче когато не е възможно паричните потоци или оставащият срок на финансовия инструмент (или групата от финансови инструменти) да се оценят приблизително по надежден начин, предприятието използва договорните парични потоци през пълния договорен срок на финансовия инструмент (или групата от финансови инструменти).

Към всяка отчетна дата предприятието признава в печалбата или загубата стойността на промяната в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента като печалба или загуба от обезценка. Предприятието признава благоприятните промени в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента като печалба от обезценка, дори ако очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента са по-малки от размера на очакваните кредитни загуби, които са били включени в приблизително оценените парични

Предприятието винаги оценява коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента за:

а) търговски вземания или активи по договор, които произтичат от сделки, попадащи в обхвата на МСФО 15, и които:

i) не съдържат съществен компонент на финансиране (или, когато предприятието прилага практически целесъобразна мярка за договори със срок от една година или по-кратък) в съответствие с МСФО 15;

ii) съдържат съществен компонент на финансиране в съответствие с МСФО 15, ако предприятието е избрало като своя счетоводна политика да измерва коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента.

Тази счетоводна политика се прилага за всички подобни търговски вземания или активи по договор, но може да се прилага и отделно за търговски вземания и активи по договор;

б) лизингови вземания, които произтичат от сделки, попадащи в обхвата на МСФО 17, ако предприятието е избрало като своя счетоводна политика да измерва коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента. Тази счетоводна политика се прилага за всички лизингови вземания, но може да се прилага и отделно за вземанията по финансов и по оперативен лизинг.

Предприятието оценява очакваните кредитни загуби по финансов инструмент така, че да бъде взета предвид:

а) сумата, определена безпристрастно и претеглена на базата на вероятността чрез оценяване на обхвата на възможните резултати;

б) стойността на парите във времето; и

в) разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия към отчетната дата, за минали събития, текущи условия и прогнозираните бъдещи икономически условия.

Максималният срок, който се взема предвид при оценяването на очакваните кредитни загуби, е максималният срок на договорите (в т.ч. опции за удължаване), през който предприятието е изложено на кредитен риск, а не по-дълъг срок, дори той да съответства на стопанската практика. Някои финансови инструменти обаче включват както кредит, така и ангажимент по неусвоен кредит, като договорните права на предприятието да изисква погасяване и отмяна на ангажимента по неусвоен заем не ограничават експозицията на предприятието към кредитни загуби само за договорния срок на предизвестие. Единствено по отношение на такива финансови инструменти предприятието оценява очакваните кредитни загуби за срока, през който предприятието е изложено на кредитен риск, а очакваните кредитни загуби не могат да бъдат намалени чрез мерки за управление на кредитния риск, дори ако този срок надхвърля максималния договорен срок.

Обезценката на финансовите активи по МСФО 9 се обвързва с очакваните кредитни загуби. Ако към отчетната дата кредитният риск на финансов инструмент не се е увеличил значително след първоначалното признаване, предприятието оценява коректив за загуби за този финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца. Предприятието признава промените в очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, щом е налице значително увеличение на кредитния риск.

Няма необходимост и не са извършени промени в счетоводните политики за модифициране, преустановяване и отписване на финансовите активи. Финансовите активи на предприятието са основно търговски вземания и търговски задължения. За търговските вземания е определена политика с модел за обезценка.

Приходите от лихви за финансови активи се изчисляват по метода на ефективната лихва. Отделно се представят размера на приходите от лихви за активите с оценка по амортизирана стойност и за активите с оценка по справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход.

Оценяването по амортизирана стойност на финансови активи се извършва съгласно изискванията на стандарта. Приходите от лихви се изчисляват чрез използването на

метода на ефективната лихва. При това изчисление ефективният лихвен процент се прилага към брутната балансова стойност на финансовия актив, с изключение на:

а) закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка. За тези финансови активи предприятието прилага коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив при първоначалното признаване;

б) финансови активи, които не са закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка, но впоследствие са станали финансови активи с кредитна обезценка. За тези финансови активи предприятието прилага ефективния лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив в последващите отчетни периоди.

Метод на ефективната лихва е дефиниран термин за метода, използван при изчисляване на амортизираната стойност на финансов актив или финансов пасив и при разпределяне и признаване на лихвените приходи или лихвените разходи в печалбата или загубата през съответния период. Ефективен лихвен процент е дефиниран термин за процента, който точно дисконтира приблизително оценените бъдещи парични плащания или постъпления за очаквания срок на финансовия актив или финансовия пасив до брутната балансова стойност на финансов актив или до амортизираната стойност на финансов пасив. При изчисляване на ефективния лихвен процент предприятието оценява приблизително очакваните парични потоци, като взема предвид всички договорни условия по финансовия инструмент (например опции за предсрочно погасяване, удължаване, кол-опции и други подобни опции), но не взема предвид очакваните кредитни загуби. Изчисляването включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите по договора, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по сделката и всички други премии или отбиви. Предполага се, че паричните потоци и очакваният срок на група от подобни финансови инструменти могат да се оценят приблизително по надежден начин. В редките случаи обаче когато не е възможно паричните потоци или очакваният срок на финансовия инструмент (или групата от финансови инструменти) да се оценят приблизително по надежден начин, предприятието използва договорните парични потоци през пълния договорен срок на финансовия инструмент (или групата от финансови инструменти).

Разходите със загуби от обезценка на финансови активи се изчисляват по модел, съобразен с основните изисквания на стандарта. Тези разходи се представят в отделна статия към приходите и разходите. Възстановените загуби от обезценка на активите също се представят в отделна статия в отчета.

Търговските вземания се групират за целите на обезценката. Обособяват се групи за исторически анализ и изчисляване на конкретен размер на обезценка според срокове на плащания, срокове на просрочия, връзка на клиента по отношение на свързаност и други допълнителни фактори.

Предприятието няма операции, по които да се явяват експозиции от рискове по хеджирани позиции. При необходимост от такива операции е избрана счетоводна политика за неприлагане на изискванията за отчитане на хеджирането на МСФО 9.

2.11 Търговски вземания

Търговските вземания се признават първоначално по справедлива цена, а впоследствие по амортизирана стойност (като се използва метода на ефективния лихвен процент), намалена с евентуална провизия за обезценка. Провизия за обезценка се прави в случай, че съществува обективно доказателство, че Дружеството няма да бъде в състояние да събере всички дължими суми, съгласно първоначалните условия по отношение на съответния разчет. Значими финансови затруднения на задълженото лице, вероятност за обявяване в несъстоятелност и

ликвидация, финансово реструктуриране или невъзможност за изплащане на дълга (повече от 30 дни) се приемат като индикатор, че търговското вземане е обезценено. Сумата на провизията е равна на разликата между балансовата стойност на вземането и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Балансовата стойност на актива се намалява чрез използването на корективна сметка, а стойността на загубата се отразява в отчета за доходите като разходи за дейността. Когато търговско вземане е несъбираемо, то се отписва от корективна сметка на търговските вземания. Последващо възстановяване на стойността, която е отписана, се отразява в намаление на разходите за дейността в отчета за доходите.

2.12 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват пари в брой, пари по банкови сметки, други високо ликвидни краткосрочни инвестиции с падеж до 3 месеца, както и банкови овърдрафти. В баланса овърдрафтите се включват като краткосрочно задължение в категорията на краткосрочните заеми.

2.13 Акционерен капитал

Обикновените акции се класифицират като капитал. Разходите по емисията на нови акции, които са пряко свързани с нея, се отчитат в собствения капитал като намаление на постъпленията от емисията, като се елиминира ефекта на данъците върху дохода.

Когато Дружеството изкупува собствени акции, платената сума, включваща и съответните пряко свързани допълнителни разходи, (негирана с ефекта на данъците върху дохода), се изважда от принадлежащия на собствениците на Дружеството капитал, докато обратно изкупените акции не се обезсилят, продадат или преиздадат. Когато тези акции по-късно се продадат или преиздадат, всеки приход, негиран с пряко свързаните допълнителни разходи по транзакцията и съответния данъчен ефект, се включва в капитала, принадлежащ на собствениците на Дружеството.

2.14 Търговски задължения

Търговските задължения се признават първоначално по справедлива цена, а в следствие по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Търговските задължения се класифицират като краткосрочни задължения, освен ако Дружеството има безусловно право да отсрочи уреждането на задължението за период най-малко 12 месеца след датата на счетоводния баланс.

2.15 Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършването на транзакцията. В следствие заемите се отчитат по амортизируема стойност; всяка разлика между дължимите плащания (негирани с разходите по извършването на транзакциите) и стойността на заема се признава в отчета за доходите през периода на заема, като се използва метода на ефективната лихва.

Заемите се класифицират като краткосрочни задължения, освен ако Дружеството има безусловно право да отсрочи уреждането на задължението за период най-малко

12 месеца след датата на счетоводния баланс.

2.16 Текущи и отсрочени данъци

Текущият данък върху дохода се изчислява на база данъчните закони в сила към датата на баланса в страната, където Дружеството генерира облагаеми доходи. Ръководството периодично преоценява позициите си, отразени в данъчните декларации, по отношение на обстоятелства, в които приложимата данъчна нормативна уредба е обект на интерпретация и отчита провизии, където е необходимо, за сумите, които се очаква да бъдат дължими като данъци.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и отчетната им стойност във финансови отчети. Ако обаче данъчните временни разлики възникват от първоначалното признаване на актив или пасив, при което не е засегнато нито счетоводната, нито данъчната печалба (загуба) по време на транзакцията, то тази разлика не се осчетоводява. При изчисляване на отсрочените данъци се използват данъчните ставки (и нормативна уредба), действали към датата на съставяне на баланса, които се отнасят за периодите на очакваното обратно проявление на данъчните временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава само в случай, че е вероятно наличието на достатъчни по размер бъдещи облагаеми печалби, срещу които тези активи да могат да бъдат използвани.

2.17 Доходи на наети лица

По линия на план за дефинирани вноски Дружеството изплаща вноски на държавно управлявани пенсионни и социално-осигурителни планове на задължителна база. След като вноските веднъж са изплатени, Дружеството няма повече задължения за плащане. Вноските се признават като разход за персонала, когато станат дължими. Предплатените вноски се признават за разход за бъдещ период до размера, до който сумите ще бъдат приспаднати от бъдещи плащания или възстановени.

Дружеството начислява задължения към персонала по компенсируеми платени отпуски съгласно изискванията на Кодекса на труда. Оценката е по недисконтираното брутно трудово възнаграждение в края на годината, което се коригира при очакване за промяна през следващата година. Заедно с възнагражденията се изчисляват дължимите осигуровки към държавата за сметка на работодателя, като се имат предвид приетите нормативи за следващата година.

Изготвен е Актюерски доклад за извършените актюерски изчисления и използваните актюерски предположения при пресмятане на настоящата стойност към 31 декември на текущата година на бъдещите задължения на Дружеството като работодател за изплащане на дефинирани доходи на персонала съгласно МСС 19 – Доходи на наетите лица. Този стандарт третира това изискване като дългосрочно задължение на работодателя за изплащане на дефинирани доходи при напускане и изисква прилагането на актюерски методи за изчисляване на задължението на работодателя. Стандартът изисква да бъде определена сегашната стойност на бъдещите задължения на работодателя за изплащане на дефинирани доходи чрез прилагане на кредитния метод на прогнозираните единици.

Изчисленията се извършват индивидуално за всички служители, наети на трудов договор при работодателя, на базата на отработения и предстоящия им трудов стаж. Общото задължение се разпределя през целия очакван трудов стаж на наетото лице при работодателя, като размерът на задължението към момента на оценката

представлява пропорционална част, отнасяща се за годините на отработения трудов стаж. Всяка единица – година отработен трудов стаж се измерва отделно, за да се определи окончателния размер на задължението. На базата на структурата на служителите по пол и възраст са приложени статистически вероятности лицата да не доживеят до възрастта, необходима за придобиване на право на пенсия или да напуснат работодателя по други причини преди да са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

При изчисляването на задължението на работодателя към наетите лица са спазени изискванията на МСС 19 за използване на кредитния метод на прогнозираните единици.

Тъй като провизиите за обезщетения на персонала имат дългосрочен характер на задължение, те се отразяват в нетекущите пасиви в отчета за финансовото състояние на „МБАЛ Сърце и Мозък“ ЕАД.

Демографските допускания отразяват вероятността лицата, назначени на трудов договор, да останат при работодателя и в момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и за тях да възникне задължение за изплащане на обезщетение. Лицата могат да отпаднат преди пенсиониране по различни причини: оттегляне, съкращаване на път, заболяване, смърт и др. Демографските допускания отразяват специфични вероятности, които се базират на статистическа информация за населението на страната и са приложени към структурата на персонала по пол и възраст към момента на извършване на оценката.

Таблицата за смъртност отразява вероятността лицата да доживеят определената възраст за придобиване на право на пенсия. Изчислява се за всяко лице индивидуално на базата на неговия пол и на възрастта му към момента на извършване на оценката. Използвана е Таблица за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот на населението на България за периода 2021 – 2023 година на Националния статистически институт.

На базата на предоставена информация за текущото състояние на персонала през последните четири години и очакваното реструктуриране на дружеството през следващите две години е отразена вероятността за напускане или предстоящо съкращаване. Тази вероятност е приложена към съществуващата структура на персонала, съобразно разпределението на лицата по пол и възраст към момента на извършване на оценката. Финансовите допускания се прилагат към развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност. Приетите лихвени проценти представляват много важна част от процеса на оценката, тъй като се използват за дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци, в резултат на което се получават капитализираните стойности на бъдещите плащания. Финансовите допускания отразяват реалните очаквания за развитието и бъдещия размер на някои основни параметри като доходност на инвестициите, ръст на заплатите, инфлация и др. При определянето на финансовите параметри следва да се има в предвид дългосрочния характер на задължението към по-голямата част от наетите лица според момента на възникване на задължението за изплащане на обезщетение.

Приложеният процент за ръст на заплатите е от съществено значение за определяне на размера на задължението към момента на неговото възникване. Размерът на този процент е определен на базата на статистическа информация за ръста на заплатите в дружеството през последните пет години и на прогнозните очаквания за следващите години според очакваното ниво на инфлация. Като се има предвид статистическата информация за доходите и инфлацията в страната и очакванията на работодателя е определен прогнозният ръст на заплатите. Прогнозираният ръст на заплатите е в размер на 1 на сто годишно.

Според изискването на стандарта процентът, с който ще се дисконтира задължението, трябва да съответства на пазарните доходи към дата на счетоводния баланс, който

носят първокачествените корпоративни облигации. При условие че няма развит капиталов пазар следва да се използват пазарните доходи на правителствените облигации. Удачно е също така като процент на дисконтиране да се използва и бъдещата норма на възвращаемост на активите на предприятието. Поради дългосрочния характер на задължението и липсата на такива финансови инструменти, отразяващи фиксирана доходност за по-дълъг срок е преценено, че като норма на дисконтиране може да се приложи очаквания процент на доходност при инструменти с по-дългосрочен надеж от съществуващите следвайки изискванията на МСС 19. Процентът на дисконтиране, който е използван при изчисляването на задължението към 31.12.2024 год., е в размер на 3.75 на сто годишно за целия срок на задължението. При определянето на момента на пенсиониране за всички лица, работещи на трудов договор в компанията се предполага, че те ще се пенсионират според изискването за пенсия за осигурителен стаж и възраст за работещите при условията на трета категория труд.

2.18 Провизии

Провизии за правни искове се признават, когато Дружеството има сегашно правно или конструктивно задължение като резултат от минали събития; по-вероятно е да възникнат (отколкото да не възникнат) изходящи парични потоци за погасяване на задължението и когато може надеждно да се определи сумата на самото задължение. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Когато има няколко подобни задължения, вероятността да възникнат изходящи парични потоци за тяхното погасяване се оценява като се взема предвид целия клас от задължения. Провизия се признава дори и в случаите, в които вероятността да възникне изходящ паричен поток за дадено задължение в класа е малка.

2.19 Лизингови договори

Дружеството като лизингодател

Лизингодателят класифицира всеки от своите лизингови договори като договор за оперативен или за финансов лизинг. Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

Даден лизингов договор е договор за финансов или за оперативен лизинг зависи от същността на сделката, а не от формата на договора. Основни критерии, които индивидуално или в комбинация водят по принцип до класифициране на лизинговия договор като договор за финансов лизинг, са например:

- а) лизинговият договор прехвърля собствеността върху основния актив на лизингополучателя към края на срока на лизинговия договор;
- б) лизингополучателят притежава опция за закупуване на основния актив на цена, която се очаква да бъде достатъчно по-ниска от справедливата стойност към датата, на която опцията може да бъде упражнена, за да бъде достатъчно сигурно към датата на въвеждане, че опцията ще бъде упражнена;
- в) срокът на лизинговия договор покрива по-голямата част от икономическия живот на основния актив дори ако правото на собственост не е прехвърлено;
- г) на датата на въвеждане настоящата стойност на лизинговите плащания се равнява по същество на най-малко цялата справедлива стойност на основния актив;
- д) основният актив има дотолкова специфичен характер, че само лизингополучателят може да го използва без съществени модификации.

Дружеството като лизингополучател

МСФО 16 Лизинг е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинга чрез налагане на нов модел с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки най-вече при лизингополучателя. При лизингополучателите водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно балансово третиране на лизинга – за всички лизингови договори с реална продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив под формата на „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита финансов пасив за задължението по тези договори. Това е и съществена промяна спрямо текущата отчетна практика. За краткосрочни или на много ниска цена лизинги се допуска изключение и запазване на досегашната практика. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, е направен от тяхна страна по-подробен анализ на условията на договорите с цел възможност да настъпят основания за рекласификация на определени лизингови сделки. Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените чрез новия стандарт оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите и класификацията на активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството по отношение на част от договорите за оперативен лизинг, тъй като дружеството е лизингополучател.

За лизингов договор дружеството приема договор или част от договор, по силата на който срещу възнаграждение се прехвърля правото на ползване на даден актив (основния актив) за определен период от време. Договор за финансов лизинг е лизингов договор, при който се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху даден основен актив. Оперативен лизинг е лизингов договор, при който не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху даден основен актив.

Лизингополучателят е избрал да прилага изискванията за признаване на активи с право на ползване и по отношение на:

- а) краткосрочни лизингови договори;
- б) лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, когато е нов.

Лизингът на основен актив не отговаря на условията за лизинг на актив с ниска стойност, ако естеството на актива е такова, че когато е нов, активът обикновено не е с ниска стойност. Например, лизингът на автомобили не би отговарял на условията за лизинг на активи с ниска стойност, тъй като новият автомобил обикновено не е с ниска стойност. Предприятието не определя точен минимален праг в лева за активи, които да се третират по основния ред за признаване и отчитане, определен в стандарта. Лизингополучателят избира да прилага изискванията и за лизинговите договори, чиито срок изтича в рамките на 12 месеца от датата на първоначалното прилагане.

За посочените в горния абзац договори лизингополучателят не признава свързаните с тях лизингови плащания като разход по линейния метод за срока на лизинговия договор или на друга систематична база. Лизингополучателят прилага друга систематична база, когато тази база отразява по-точно ползите за лизингополучателя. Приема се, че основен актив с ниска стойност съществува, ако лизингополучателят може да се възползва от неговата употреба самостоятелно или заедно с други ресурси, които са лесно достъпни за лизингополучателя и не е силно зависим от други активи или е тясно свързан с тях.

В началото на договора предприятието преценява дали договорът представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. За договор, който съдържа лизингов компонент и един или повече допълнителни лизингови или нелизингови компоненти, лизингополучателят разпределя възнаграждението по договора за всеки лизингов компонент въз основа на относителната единична цена на лизинговия компонент и съвкупната единична цена на нелизинговите компоненти. Относителната

единична цена на лизинговите и нелизинговите компоненти се определя въз основа на цената, която лизингодателят или сходен доставчик би начислил на предприятието за този или подобен компонент поотделно. Ако наблюдаемата самостоятелна цена не е непосредствено достъпна, лизингополучателят прави приблизителна оценка на единичната цена, като използва в максимална степен наблюдаемите данни.

Предприятието определя срока на лизинговия договор като неотменим период на лизинга, заедно със:

- а) периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция;
- б) периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

При оценката на това дали е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни опцията да удължи или няма да упражни опцията да прекрати срока на лизинга, предприятието взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул за лизингополучателя да упражни опцията да удължи или да не упражни опцията да прекрати срока на лизинга.

На началната дата лизингополучателят признава актива с право на ползване. На началната дата лизингополучателят признава едновременно и пасива по лизинга. На началната дата лизингополучателят оценява актива с право на ползване по цена на придобиване. Цената на придобиване на актива с право на ползване обхваща:

- а) размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга;
- б) лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга;
- в) първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя (търговски комисионни, юридически хонорари и други);
- г) оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно реда и условията на лизинговия договор, освен ако тези разходи са направени за производството на материални запаси. Задължението за тези разходи се поема от лизингополучателя към началната дата или, вследствие използването на основния актив, през определен период.

На началната дата лизингополучателят оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, лизингополучателят използва диференциалния лихвен процент на лизингополучателя. На началната дата лизинговите плащания, включени в оценката на пасива по лизинга, обхващат следните плащания за правото на ползване на основния актив по време на срока на лизинговия договор, които не са платени към началната дата:

- а) фиксирани плащания минус подлежащите на получаване стимули по лизинга;
- б) променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- в) суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- г) цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция;
- д) плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

Когато прилага модела на цената на придобиване, лизингополучателят оценява актива с право на ползване по цена на придобиване:

- а) минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка;
- б) коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга.

Лизингополучателят прилага изискванията за амортизация в МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, когато амортизира актив с право на ползване. Ако собствеността върху актива се прехвърля на лизингополучателя по силата на лизинговия договор до края на срока на този договор или ако в разходите за актива с право на ползване е отразено упражняването на опция за закупуване от лизингополучателя, последният амортизира актива с право на ползване от началната дата до края на полезния живот на основния актив. В противен случай лизингополучателят амортизира актива с право на ползване от началната дата до края на полезния живот на актива с право на ползване или до изтичането на срока на лизинговия договор, което от двете настъпи по-рано. Лизингополучателят прилага МСС 36 Обезценка на активи, за да определи дали активът с право на ползване е обезценен и да отчете всички установени загуби от обезценка.

Ако основният актив при договор за лизинг отговаря на дефиницията за инвестиционен имот, дружеството прилага МСС 40 за отчитане на актива с право на ползване. Една и съща политика за последваща оценка се прилага по отношение на собствените и по отношение на наетите инвестиционни имоти. Не е задължителна една и съща политика за последваща оценка по отношение на собствените и по отношение на наетите имоти, машини и съоръжения. Дружеството прилага модела на цената на придобиване за земи и сгради, които класифицира като активи с право на ползване, за разлика от собствените земи и сгради, за които се прилага модела на преоценената стойност.

След началната дата лизингополучателят преценява пасива по лизинга, за да отрази промените в лизинговите плащания. Лизингополучателят признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако обаче балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула и има по-нататъшно намаляване в оценката на пасива по лизинга, лизингополучателят признава остатъчната сума на преоценката в печалбата или загубата.

Лизингополучателят преценява пасива по лизинга, като дисконтира коригираните лизингови плащания с коригиран дисконтов процент в следните случаи:

- а) има промяна в срока на лизинговия договор. Лизингополучателят определя коригираните лизингови плащания въз основа на коригирания срок на лизинговия договор;
- б) има промяна в оценката на опция за закупуване на основния актив, направена съобразно събитията и обстоятелствата във връзка с опция за закупуване. Лизингополучателят определя коригираните лизингови плащания, за да бъде отразена промяната в сумите, дължими съгласно опцията за закупуване.

Лизингополучателят отчита изменението на лизинговия договор като *отделен лизинг*, ако едновременно:

- а) изменението увеличава обхвата на лизинговия договор, като добавя правото на ползване на един или повече основни активи;
- б) възнаграждението по лизинговия договор се увеличава със сума, съизмерима със самостоятелната цена за увеличението в обхвата и евентуални корекции на тази цена за отразяване на обстоятелствата по конкретния договор.

Втори вариант с изменението в лизинговия договор да не е отчетено като отделен лизинг към датата на влизане в сила на изменението. В този случай лизингополучателят:

- а) разпределя възнаграждението в променения договор;
- б) определя срока на измененния лизингов договор;
- в) преценява пасива по лизинга, като дисконтира коригираните лизингови плащания с коригиран дисконтов процент.

Ако изменение в лизингов договор не е отчетено като отделен лизинг, лизингополучателят отчита преоценката на пасива по лизинга като:

- а) намалява балансовата стойност на актива с право на ползване, за да отрази частичното или пълно прекратяване на лизинговия договор, за изменения на лизинговия договор, намаляващи неговия обхват. Лизингополучателят признава в печалбата или загубата

- всички доходи или загуби, свързани с частичното или пълното прекратяване на лизинговия договор;
- б) извършва съответните корекции на актива с право на ползване за всички други изменения на лизинговия договор.

2.20 Признаване на приходите и разходите

Счетоводните политики, специфични за предприятието, са разработени съгласно принципите на МСФО 15 относно основните приходни потоци на предприятието. При прилагане на стандарта предприятието анализира следните етапи:

1. Идентифициране на договора с клиент.
2. Идентифициране на отделните задължения за изпълнение в договора с клиент.
3. Определяне на цената на сделката в договора с клиент.
4. При необходимост разпределяне на цената на сделката към отделните задължения за изпълнение в договора с клиент.
5. Признаване на приход, включително при удовлетворяване на всяко отделно задължение в договора с клиент.

Предприятието отчита договор с клиент, който е в обхвата на настоящия стандарт, единствено когато са изпълнени всички от следните критерии:

- а) страните по договора са одобрили договора (в писмен вид, устно или в съответствие с други обичайни търговски практики) и са решени да изпълняват съответните си задължения;
- б) предприятието може да идентифицира правата на всяка от страните по отношение на стоките или услугите, които се прехвърлят;
- в) предприятието може да идентифицира условията на плащане за стоките или услугите, които трябва да бъдат прехвърлени;
- г) договорът има търговска същност (т.е. в резултат от договора се очаква да се променят рискът, времевите параметри или размерът на бъдещите парични потоци на предприятието): както и
- д) има вероятност предприятието да получи възнаграждението, на което то има право в замяна на стоките или услугите, които ще бъдат прехвърлени на клиента. При оценяването на вероятността възнаграждението да бъде получено, предприятието взема предвид само способността и намерението на клиента да заплати размера на възнаграждението в изисквания срок. Размерът на възнаграждението, на което предприятието ще има право, може да бъде по-нисък от цената, посочена в договора, ако възнаграждението е променливо, тъй като предприятието може да предложи на клиента ценова отстъпка.

Няма съществени промени при признаване на приходите през текущата финансова година в сравнение с прилаганата през предходната финансова година счетоводна политика.

Предприятието признава приходите, когато (или като) предприятието удовлетвори задължението за изпълнение, като прехвърли обещаната стока или услуга (т.е. актив) на клиента. Даден актив е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

Идентифицирането и удовлетворяването на задълженията за изпълнение водят до прилагане на метод за признаване на прихода в определен момент от времето. Не се прилага метод за признаване на прихода в течение на времето. Запазват се използваните методи за признаване на прихода в сравнение с предходната финансова година. При необходимост от прилагане на метод за признаване на прихода в течение на времето се изчисляват приблизителни суми за оценка на евентуални гаранции, услуги по поддръжката, предварително заплатени такси и предпроизводствени разходи.

Само при необходимост се използват подходящи методи за приблизително оценяване на единичната продажна цена на стока или услуга, които включват, но не се ограничават до, следното:

а) подход на коригираната пазарна оценка - предприятието би могло да направи оценка на пазара, на който продава стоките или услугите си, и да изчисли приблизително цената, която клиентът на този пазар би бил готов да плати за стоките или услугите. Този подход може също да включва позоваване на цени за подобни стоки или услуги, предлагани от конкурентите на предприятието, и коригиране на тези цени, както е необходимо, за да отразяват разходите и маржовете на предприятието;

б) подход на очаквани разходи плюс марж - предприятието би могло да прогнозира очакваните си разходи, свързани с удовлетворяване на задължението за изпълнение, и след това да прибави подходящ марж за тази стока или услуга;

в) остатъчен подход - предприятието може да оцени приблизително единичната продажна цена, като се позове на общата цена на сделката минус сбора от наблюдавани единични продажни цени на други обещани в договора стоки или услуги.

При оценка на задълженията за изпълнение за удовлетворяване с времето, приходите се признават при положение, че дейността на предприятието не създава актив с алтернативна употреба за предприятието и то разполага с гарантирано право на плащане за дейността, извършена към съответната дата.

Ако задължение за изпълнение не е удовлетворено с течение на времето, предприятието удовлетворява задължението към определен момент във времето. За да се определи моментът, в който даден клиент получава контрол върху обещания актив и предприятието удовлетворява задължението за изпълнение, предприятието взема предвид изискванията относно контрола. В допълнение, предприятието взема предвид признаци за прехвърлянето на контрола, които включват, но не се ограничават до следното:

а) предприятието има съществуващо право на плащане за актива - ако клиентът е понастоящем задължен да заплати за актива, това може да означава, че в замяна клиентът е получил възможността да ръководи използването и да получава по същество всички останали ползи от актива;

б) клиентът има законното право на собственост върху актива - законното право на собственост може да показва коя страна по договора може да ръководи използването и да получава по същество всички останали ползи от актива или да ограничи достъпа на други предприятия до тези ползи. Следователно прехвърлянето на законното право на собственост върху актив може да означава, че клиентът е получил контрол върху актива. Ако предприятието запазва законното право на собственост само като защита срещу неплащане от страна на клиента, тези права на предприятието не възпрепятстват клиента да получи контрол върху актива;

в) предприятието е прехвърлило физическото владение върху актива - физическото владение на клиента върху актива може да показва, че клиентът има способността да ръководи използването и да получава по същество всички останали ползи от актива или да ограничи достъпа на други предприятия до тези ползи. Въпреки това физическо владение може и да не съвпада с контрола върху даден актив. Например в някои споразумения за обратно изкупуване и договори за консигнация, клиентът или получателят може да влязат във физическо владение върху актива, който предприятието контролира. И обратно, в някои договорености за фактуриране и задържане, предприятието може да запази физическото владение върху актив, който се контролира от клиента. Примери са споразумения за обратно изкупуване, споразумения за консигнация и договорености за фактуриране и задържане;

г) клиентът носи значителните рискове и ползи от собствеността върху актива - прехвърлянето към клиента на значителните рискове и ползи от собствеността върху

актива може да показва, че той е получил възможността да ръководи използване-то и да получава по същество всички останали ползи от актива. Въпреки това при извършването на оценка на рисковете и ползите от собствеността върху обещания актив, предприятието изключва всякакви рискове, които пораждат отделно задължение за изпълнение в допълнение към задължението за изпълнение, свързано с прехвърлянето на актива. Например, предприятието може да е прехвърлило контрола върху актива на клиента, но все още да не е удовлетворило допълнителното задължение за изпълнение, свързано с предоставянето на услуги по поддръжката във връзка с прехвърления актив:

д) клиентът е приел актива - приемането на актива от клиента може да показва, че той е получил възможността да ръководи използването и да получава по същество всички останали ползи от актива.

Предприятието признава приходите при прехвърляне на контрола, като е в ролята на принципал, тъй като притежава контрола върху стоките и услугите, преди да ги прехвърли към клиента. Съгласно договорните споразумения с клиентите предприятието не се явява агент при продажбата.

При определяне на цената на сделката предприятието коригира обещания размер на възнаграждението за въздействието на стойността на парите във времето, ако моментът на плащане, договорен (пряко или косвено) от страните по договора, поражда за клиента или предприятието значителна полза от финансирането на прехвърлянето на стоките или услугите към клиента. При тези обстоятелства договорът съдържа значителен компонент на финансиране. Значителен компонент на финансиране може да съществува независимо от това дали обещаното финансиране е изрично посочено в договора, или се подразбира от условията за плащане, договорени от страните по договора. В обичайната дейност на предприятието няма значителен компонент на финансиране в договорите с клиенти.

При определяне на цената на сделката предприятието взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики. Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на който предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху продажбите). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Естеството, времевите показатели и размерът на възнаграждението, обещано от клиента, влияят на приблизителната цена на сделката. При определяне на цената на сделката предприятието взема предвид въздействието на всички от следните:

- а) променливото възнаграждение;
- б) оценки на променливото възнаграждение, съдържащи ограничения;
- в) съществуването на значителен компонент на финансиране в договора;
- г) непарично възнаграждение; както и
- д) възнаграждение, дължимо на клиент.

Няма необходимост от разпределение на цената на транзакцията към отделните задължения за изпълнение. При евентуална необходимост от това се прилагат относителни самостоятелни продажни цени. В краен случай се прилага метод за приблизително оценяване на база на използването на наблюдавани входящи данни.

Активите по договори с клиенти отразяват вземанията по признати приходи от продажби. През отчетния период са получени парични средства в резултат на погасяване на вземания по продадени продукция, стоки и услуги с прехвърляне на контрол. Пасивите по договори с клиенти отразяват задълженията по получени аванси за бъдещи продажби. През отчетния период са признати като приходи и в текущия резултат получените аванси за продадени продукция, стоки и услуги с прехвърляне на контрол. Към края на финансовата година активите по договори с клиенти са коригирани с подходящ модел на очакваната кредитна загуба по МСФО 9.

Оповестяването на приходите по категории отразява характера, времевите параметри и несигурността на приходите и паричните потоци, като води до разбиране на главните фактори. Същото важи за оповестяване на очакваната кредитна загуба. Основните оповестявания са представени по-нататък в приложенията. Приходите включват справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от данъци върху добавената стойност и предоставени отстъпки.

Разходите се признават в момента на тяхното възникване на база на документална обосновадост. Спазват се принципите на текущо начисляване и съпоставимост с приходите.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват. Стопанската изгода на разсрочените разходи е обвързана със следващ отчетен период.

3. Управление на финансовия риск

3.1 Фактори, определящи финансовия риск

Осъществявайки дейността си, Дружеството е изложено на многообразни финансови рискове: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна в справедливата стойност на финансовите инструменти под влияние на пазарните лихвени нива и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск от промяна на бъдещите парични потоци в резултат на промяна в пазарните лихвени нива. Програмата на Дружеството за цялостно управление на риска е съсредоточена върху непредвидимостта на финансовите пазари и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Дружеството. Дружеството не използва деривативни финансови инструменти, за да хеджира определени рискови експозиции.

(a) Пазарен риск

(i) Валутно-курсов риск

Дружеството не е изложено на съществен риск, свързан с валутните курсове, тъй като повечето от неговите активи, пасиви и сделки са деноминирани в български лева или евро, и левът е вързан за еврото, според правилата на Валутния съвет. Извършва се редовен контрол върху елементите на баланса с цел минимизиране излагането на валутно-курсов риск.

(ii) Ценови риск

Дружеството не е изложено на съществен риск от промяна в цените на материалните запаси и услугите. Ръководството на дружеството прилага програма за намаляване на евентуално възникнали ценови рискове.

(iii) Риск от промени в паричните потоци и справедливите стойности в резултат на промяна на лихвените нива

Лихвоносните активи на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти. Заеми с фиксиран лихвен процент излагат Дружеството на лихвен риск от промяна на справедливата стойност. Политиката на Дружеството е да получава заеми основно на фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември на текущата година Дружеството не притежава лихвоносни активи, отчитани по справедлива цена, и съответно не е изложено на риск от промяна на справедливата стойност.

(б) Кредитен риск

В Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Дружеството е установило политики, подsigуряващи извършването на продажби на клиенти и предоставяне на заеми на лица с подходяща кредитна история. Кредитният риск произлиза основно от пари и парични еквиваленти и депозити в банки и други финансови институции, също както и от предоставени заеми. За банки и други финансови институции, се приемат само институции с висок кредитен рейтинг. Ръководството не очаква загуби, в следствие на неизпълнение на задълженията на своите контрагенти.

Кредитно качество на финансовите активи:

Всички финансови активи, които не са нито просрочени, нито са обезценени с контрагенти, които нямат външен кредитен рейтинг и нямат неизпълнение за минали периоди. Те са както следва:

	Към 31 декември	
	2024	2023
Търговски и други вземания (Приложение 8)	23 657	21 430
Парични средства в банки (Приложение 10)	977	2 514
	24 634	23 944

(в) Ликвиден риск

Предпазливото управление на ликвидния риск предполага поддържане на достатъчно количество парични средства и ликвидни ценни книжа, както и възможности за допълнително финансиране с кредити и за закриване на пазарни позиции. Поради динамичната природа на основните типове бизнес, Финансовият отдел на Дружеството има за цел да постигне гъвкавост във финансирането, като поддържа достатъчно неизползвани разрешени кредитни линии.

Таблицата по-долу анализира финансовите пасиви на Дружеството в съответните падежни групи на базата на оставащия период от счетоводния баланс към падежната дата на договора. Оповестените в таблицата суми са договорните недисконтирани парични потоци.

	По-малко от 1 година	Между 2 и 5 години	Над 5 години
Към 31 декември 2024			
Заеми и лихви по тях	30	-	204
Задължения, свързани с оперативен лизинг	13 974	23 747	-
Обезщетения при пенсиониране	-	-	2 163
Търговски и други задължения	24 354	-	-
	38 358	23 747	2 163
Към 31 декември 2023			
Заеми и лихви по тях	723	-	-
Задължения, свързани с оперативен лизинг	11 963	2 362	-
Обезщетения при пенсиониране	-	-	1306
Търговски и други задължения	30 352	-	-
	43 038	2 362	1 306

3.2 Управление на капиталовия риск

Целите на Дружеството при управление на капитала са да защитят способността на Дружеството да продължи като действащо предприятие.

От гледна точка на неконсолидирания финансов отчет, следните позиции се наблюдават и могат да се променят в резултат на управлението на капитала:

	Към 31 декември	
	2024	2023
Собствен капитал	10 179	589
Засми и лизинг	37 955	15 048
Пари и парични еквиваленти (Прил. 10)	977	2 514

4. **Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки.**

Приблизителните оценки и преценки са базирани на натрупан опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития при наличните обстоятелства. Достоверността на приблизителните оценки и преценки се преразглежда редовно. Дружеството извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване, които могат да се различават от фактическите резултати.

(а) Данъци върху дохода

Дружеството е данъчен субект, попадащ под юрисдикцията на данъчната администрация. Значителна преценка е необходимо да бъде направена за определянето на данъчната провизия. Съществуват множество операции и изчисления, за които окончателно определеният данък е неуточнен в нормалния ход на дейността. Дружеството признава пасиви за очаквани данъчни задължения на база на преценка на ръководството. Когато окончателният данъчен резултат е различен от първоначално отчетените суми, тези разлики ще имат влияние върху краткосрочния данък и провизиите за временни данъчни разлики в периода на данъчните ревизии. При определяне на данъците върху дохода се спазват изискванията на МСС 12 Данъци върху дохода.

(б) Справедлива стойност на финансови инструменти

Справедливите цени на котираните инвестиции на активни пазари са базирани на текущите пазарни цени. Ако няма активен пазар за финансов инструмент, Дружеството установява справедливите цени, като използва оценъчни модели. Това включва използване на последни сделки, извършени по справедливи цени, дисконтирани парични потоци, модели за оценки на опции, и други модели, използвани от пазарните участници. Моделите за оценка отразяват текущите пазарни условия на датата на оценката, които може и да не са представителни за пазарните условия преди и след тази дата. Към датата на баланса ръководството преглежда неговите модели, за да се подsigури, че те подходящо отразяват текущите пазарни условия, включително относителната ликвидност на пазара и кредитния спред. При определяне на справедливата стойност на финансовите инструменти се спазват изискванията на МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност.

(в) Обезценки на вземания

При извършване на обезценки на вземанията ръководството на Дружеството оценява размера и периода на очакваните бъдещи парични потоци, свързани с вземанията въз основа на своя опит за сходни по характер вземания, като взема под внимание и текущите обстоятелства за вземанията, прегледани за обезценка.

При определяне на кредитния риск на вземанията и другите финансови инструменти

се спазват изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти.

5. Отчитане по сегменти

Дружеството не е задължено да предоставя информация за дейността по сегменти съгласно изискванията на МСФО 8. Обичайно такава информация се предоставя допълнително за потребителите в консолидирания финансов отчет за текущата година на „Търговска Лига - ГАЦ“ АД.

6. Имоти, машини и съоръжения

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспорти и средства	Стопански инвентар	Общо
1 януари 2023 г.					
Отчетна (преоценена) стойност		1 824		300	2 124
Надрупана амортизация		(1 042)		(76)	(1 118)
Балансова стойност		<u>782</u>		<u>224</u>	<u>1 006</u>
Към 01 януари 2023 г.					
Балансова стойност в началото на периода		782		224	1 006
Новопридобити		538		36	574
Отписани		(14)			(14)
Разход за амортизация		(467)		(49)	(516)
Отписана амортизация		9			9
Преоценка					
Балансова стойност в края на периода		<u>848</u>		<u>211</u>	<u>1 059</u>
На 31 декември 2023 г.					
Отчетна (преоценена) стойност		2 348		336	2 684
Надрупана амортизация		(1 500)		(125)	(1 625)
Балансова стойност		<u>848</u>		<u>211</u>	<u>1 059</u>
Към 01 януари 2024 г.					
Балансова стойност в началото на периода		848		211	1 059
Новопридобити		584		64	648
Отписани					
Разход за амортизация		(497)		(55)	(552)
Отписана амортизация					
Преоценка					
Балансова стойност в края на периода		<u>935</u>		<u>220</u>	<u>1 155</u>
На 31 декември 2024 г.					
Отчетна (преоценена) стойност		2 932		401	3 333
Надрупана амортизация		(1 996)		(180)	(2 176)
Балансова стойност		<u>936</u>		<u>221</u>	<u>1 157</u>

Дружеството използва в дейността си напълно амортизирани активи от групата Имоти, машини и съоръжения.

Към 31.12.2024г. са налице 0 хил.лв разходи за придобиване на ДМА.

Имотите, машините и съоръженията са оценени с годишна оценка себестойност, намалена с натрупаните амортизации. Според ръководството на дружеството балансовата стойност на

активите не е по-малка от възстановимата им стойност, поради което няма необходимост от обезценка.

Имотите, машините и съоръженията са потвърдени с извършена годишна инвентаризация.

Активи с право на ползване

	2024	2023
1 януари		
Отчетна стойност	31 358	24 786
Натрупана амортизация	(17 122)	(5 660)
Балансова стойност	<u>14 236</u>	<u>19 126</u>
Към 31 декември		
Балансова стойност в началото на периода	14 236	19 126
Новопридобити	39 975	6 742
Отписани	(22 533)	(170)
Отписана амортизация	22 533	61
Разход за амортизация	(16 525)	(11 523)
Балансова стойност в края на периода	<u>37 686</u>	<u>14 236</u>
На 31 декември		
Отчетна стойност	48 801	31 358
Натрупана амортизация	(11 115)	(17 122)
Балансова стойност	<u>37 686</u>	<u>14 236</u>

В стопанската дейност се използват значими дълготрайни активи, които са чужда собственост -- помещения като част от сгради, медицинско оборудване, линейки и автомобили. Същите са заведени като активи с право на ползване, чиято отчетна стойност към 31.12.2024 г. е 48 801 хил.лв, а към 31.12.2023 г. е 31 358 хил. лв. През текущата година са им начислени разходи за амортизация, като начислената амортизация на наличните активи в края на периода е в размер на 11 115 хил. лв., а в края на предходния – 17 122 хил.лв. Балансовата стойност на активите с право на ползване възлиза на 37 686 хил.лв. към 31.12.2024 г. и 14 236 хил. лв. към 31.12.2023 г.

Активите с право на ползване по договори за оперативен лизинг са оценени с годишна оценка себестойност, намалена с натрупаните амортизации. Според ръководството на дружеството балансовата стойност на активите не е по-малка от възстановимата им стойност, поради което няма необходимост от обезценка.

Активите с право на ползване са потвърдени с извършена годишна инвентаризация.

Активите с право на ползване по договори за оперативен лизинг се класифицират в следните групи със стойности към 31.12.2023 г.:

Група активи	Отчетна стойност хил. лв.	Амортизация хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.
Сгради	5 145	(2 857)	2 288
Машини и оборудване	25 947	(14 151)	11 796
Транспортни средства	266	(114)	152
Общо	<u>31 358</u>	<u>(17 122)</u>	<u>14 236</u>

Активите с право на ползване по договори за оперативен лизинг се класифицират в следните групи със стойности към 31.12.2024 г.:

Група активи	Отчетна стойност хил. лв.	Амортизация хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.
Сгради	19 278	(345)	18 933
Машины и оборудване	29 150	(10 648)	18 502
Транспортни средства	372	(121)	251
Общо	52 150	(11 115)	37 686

7. Нематериални активи

1 януари	2024	2023
Отчетна стойност	868	670
Нагрупана амортизация	(346)	(197)
Балансова стойност	522	473
Към 31 декември		
Балансова стойност в началото на периода	522	473
Новопридобити	55	198
Разход за амортизация	(154)	(149)
Балансова стойност в края на периода	423	522
На 31 декември		
Отчетна стойност	923	868
Нагрупана амортизация	(500)	(346)
Балансова стойност	423	522

Към 31 декември на текущата година Дружеството има отчетени разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи в размер на **0 хил.лв.** спрямо **0 хил. лв** през предходната.

Нематериалните активи са оценени с годишна оценка себестойност, намалена с натрупаните амортизации. Според ръководството на дружеството балансовата стойност на активите не е по-малка от възстановимата им стойност, поради което няма необходимост от обезценка.

Нематериалните активи са потвърдени с извършена годишна инвентаризация.

8. Търговски и други вземания

	Към 31 декември	
	2023	2023
Търговски вземания	23 439	18 447
Търговски вземания от СЛ с контролиращо участие		955
Търговски вземания от СЛ с неконтролиращо участие		1 798
Обезценка на търговски вземания	(125)	(74)
Съдебни вземания	284	278
Разходи за бъдещи периоди	51	23
Други вземания	8	3
Общо	23 657	21 430
До падеж	21 641	21 137
С падеж до 30 дни	67	-
С падеж от 30 до 90 дни	67	42

С падеж над 90 дни	37	21
Общо търговски вземания по отчетна стойност	21 812	21 200
За вземания до падеж по 0.3% кредитна загуба	64	63
За просрочени вземания до 30 дни по 0.4% кредитна загуба	23	-
За просрочени вземания между 30 и 90 дни по 0.5% кредитна загуба	1	
За просрочени вземания над 90 дни по 50% кредитна загуба	18	11
Общо коректив за обезценка на търговски вземания	106	74

Вземанията са отчетени като годишна оценка по първоначална цена на придобиване. Начислени са обезценки на търговските вземания съгласно МСФО 9 съобразно платежния профил на клиентите. Възрастовата структура на търговските вземания е посочена за неплащаещите (редовни) търговски вземания, както и за просрочени търговски вземания. Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания. На тази база е определен корективът за обезценка на вземанията.

Балансовата стойност на търговските и други вземания на Дружеството е деноминирана в следните валути:

	Към 31 декември	
	2023	2023
Български лев	23 657	21 430
Общо	23 657	21 430

Финансови активи и финансови пасиви по МСФО 9

Категории в хил. лв.:	31 декември 2024	31 декември 2023
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата:	-	-
Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата:	-	-
Финансови активи, оценени по амортизирана стойност:		
Вземания от клиенти и доставчици	23 439	21 200
Обезценка на вземания от клиенти	(125)	(74)
Съдебни вземания	284	278
Разходи за бъдещи периоди	51	23
Други вземания	8	3
Общо	23 657	21 430
Финансови пасиви, оценени по амортизирана стойност:		
Задължения към доставчици	4 265	14 333
Заеми от предприятия	204	723
Задължения по лизинг	37 721	14325
Данъци и социално осигуряване	4 545	3 529
Задължения към персонала	15 511	12 482

Други задължения	33	8
Общо	62 279	45 400

Финансови активи, оценени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход:

Активи и пасиви по договори с клиенти по МСФО 15

<i>Показатели по договори с клиенти в хил. лв.</i>	31 декември 2024	31 декември 2023
Вземания по договори с клиенти по отчетна стойност	22 800	21 200
Обезценка на активи по договори	(125)	(74)
Балансова стойност на вземания	22 675	21 126

9. Материални запаси

	Към 31 декември 2024	2023
Медицински консумативи	6 098	4 338
Медикаменти	3 638	2 405
Други материали	980	754
Доставки	35	35
Общо	10 751	7 532

Максималната експозиция на кредитен риск към отчетната дата е балансовата стойност на всеки клас материални запаси, описани по – горе. Дружеството няма обезпечения за вземанията. Всички салда са деноминирани в лева.

Материалните запаси са оценени по цена на придобиване, като няма условия за обезценка на балансовата стойност до нетна реализируема стойност.

При определяне на цената на сделките по покупки предприятието коригира обещания размер на възнаграждението за въздействието на стойността на парите във времето, ако моментът на плащане, договорен (пряко или косвено) от страните по договора, поражда за доставчика или предприятието значителна полза от финансирането на прехвърлянето на стоките или услугите. При тези обстоятелства договорът съдържа значителен компонент на финансиране. Разходите от лихви за финансови активи се изчисляват по метода на ефективната лихва.

Материалните запаси са потвърдени с извършена годишна инвентаризация.

10. Парични средства и еквиваленти

	Към 31 декември 2024	2023
Каса в лева и чуждестранна валута	86	116
Банкови сметки в лева и чуждестранна валута	891	2 398
Общо:	977	2 514

Балансовите стойности на паричните средства и еквиваленти на Дружеството са деноминирани в следните валути:

Български лев	977	2 514
Общо:	977	2 514

Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност. За нуждите на

изготвянето на отчета за паричния поток по прекия метод в паричните средства и еквиваленти се включват всички налични парични средства в каси и банки.

11. Нетекучи пасиви

	Към 31 декември	
	2024	2023
Задължения по получени заеми от свързани лица с контролиращо участие	204	-
Задължения за обезщетения при пенсиониране	2 163	1306
Задължения, свързани с оперативен лизинг		1
Задължения, свързани с оперативен лизинг към свързани лица с контролиращо участие	23 747	2 361
Общо	26 114	3 668

Всички заеми са деноминирани в лева.

Задълженията се отчитат по първоначална цена на придобиване по номинална стойност на лева. Ръководството на дружеството счита, че няма необходимост от начисляване на провизии във връзка с претенции или поети ангажменти за лихви, неустойки и други плащания.

Към 31.12.2024 г. се дължат лихви по получени заеми в размер на 30 хил.лв., а към 31.12.2023 г. – 8 хил.лв

Дружеството е назначило сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране, отразени в отчета за финансовото състояние, и начислените суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са представени в следващите таблици:

	31.12.2024	31.12.2023
	В хил. лв.	В хил. лв.
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	1 307	936
Разход за текущ и минал стаж за годината	818	758
Разход за лихви за годината	51	35
Плащания през годината	-	(7)
Актюерски (печалби)/загуби за периода	(13)	(416)
Сегашна стойност на задължението на 31 декември	2 163	1 306

	31.12.2023	31.12.2023
	В хил. лв.	В хил. лв.
Разход за текущ и минал стаж	818	758
Разход за лихви	51	35
Нетна актюерска загуба / (печалба)	-	-
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата	869	793
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране:		

Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения	424	(81)
Актюерски (печалби)/загуби от корекции, дължащи се на опита		
Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения	(436)	(335)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход	(12)	(416)
Общо:	857	377

12. Търговски и други задължения

	Към 31 декември	
	2024	2023
Задължения към доставчици и клиенти	969	597
Задължения към СЛ с контролиращо участие (Прил. 17 х)	1 263	13 716
Задължения към СЛ с неконтролиращо участие (Прил. 17 х)	2 058	20
Данъци и социално осигуряване	4 545	3 529
Задължения към персонала	15 511	12 482
Други задължения	8	8
	24 354	30 352

Всички търговски и други задължения са деноминирани в лева.

Търговските задължения се отчитат по първоначална цена на придобиване по номинална стойност на лева. Ръководството на дружеството счита, че няма необходимост от начисляване на провизии във връзка с претенции или поети ангажименти за лихви, неустойки и други плащания.

13. Краткосрочни заеми и текуща част от дългосрочни заеми

	Към 31 декември	
	2024	2023
Краткосрочни заеми към СЛ с контролиращо участие	204	715
Лихви по предоставени заеми от СЛ с контролиращо участие	30	8
Общо	234	723

14. Текущи задължения, свързани с оперативен лизинг

	Към 31 декември	
	2024	2023
Задължения, свързани с оперативен лизинг		1
Задължения, свързани с оперативен лизинг към свързани лица с контролиращо участие	13 974	11 962
Общо	13 974	11 963

Задълженията по договорите за оперативен лизинг са деноминирани в лева.

15. Приходи

	Към 31 декември	
	2023	2023
Продажба на медицински услуги	251 896	195 248
Продажба на други услуги	5 643	3 029
Приходи от финансираня	389	112
Други доходи	825	3 645
Общо	258 753	202 034

Приходите са признати на база очакване за икономическа изгода за дружеството и надеждно измерване по номинална стойност на лева.

Основните приходи са свързани с медицински услуги, финансирани от Националната здравноосигурителна каса.

Признати са приходи в размер на 19 234 хил.лв. по медицински услуги за текущата година по документи от следващия отчетен период. Същият показател към края на предходната година е бил в размер на 17 756 хил.лв. Няма необходимост от разсрочване на приходи за следващата година.

Приходи по договори с клиенти по МСФО 15

Категории приходи от услуги в хил. лв.

а) вид продукция и стоки

	2024	2023
Медицински услуги	251 896	195 248
Други услуги	5 643	3 029
Общо приходи	257 539	198 277

б) географски регион

България	255 655	197 308
Европейски съюз	1 620	608
Извън Европейски съюз	254	361
Общо приходи	257 539	198 277

в) пазар или вид клиент

Национална здравно-осигурителна каса	229 307	170 850
Болници, медицински центрове, предприятия и физически лица	28 232	27 427
Други предприятия	-	-
Общо приходи	257 539	198 277

г) вид на споразумението

Търговски договори

д) срок на договора

1 година и до 1 година.

е) срокове за прехвърлянето на услугите

След предоставяне на клиента

ж) канали за продажба

Пряка продажба като принципал

16. Разходи за дейността

	Към 31 декември	
	2024	2023
Материали	92 071	70 276
Външни услуги	3 885	3 171
Разходи за заплати	118 115	99 951
Разходи за социално осигуряване	13 969	11 867
Разходи за амортизация (Прил. 6, 7)	17 230	12 188
Разходи от обезценка на финансови активи	51	20
Други	3 241	2 247
Общо	248 562	199 720

Разходите са признати на база на очакване за намаляване икономическа изгода за дружеството и надеждно измерване по номинална стойност на лева. Начисляването на разходите е свързано с принципа на съпоставимост с приходите, за които се отнасят.

Основните разходи са свързани с използване на материали за извършване на медицинските услуги. Основният дял е на медицинските консумативи (41 009 хил.лв през 2024 г. спрямо 28 068 хил. лв. през 2023 г.) и на медикаментите (41 481 хил. лв през 2024 г. спрямо 33 907 хил.лв. през 2023 г.).

Най-голям дял от разходите за външни услуги заемат разходите за медицински услуги: 1 785 хил. лв през 2024г. спрямо 1 698 хил.лв през 2023г.

Значителен е размерът на начисляваните разходи за заплати по трудови правоотношения -- 114 377 хил. лв. през текущата година спрямо 93 355 хил. лв през предходната. От разходите за осигуровки на персонала голям е дялът за фондовете на Държавно обществено осигуряване -- 7 750 хил. лв. през текущата година спрямо 6 318 хил. лв. през предходната.

17. Финансови приходи и разходи

17.1 Финансови приходи

	Към 31 декември	
	2024	2023
Приходи от лизингови договори	34	108
Общо	34	108

Приходите, създадени от използването от други лица на лихвоносни активи на предприятието, както и по други финансови операции, се признават когато е вероятно предприятието да има икономически ползи, свързани със сделката и сумата на приходите може да бъде надеждно оценена.

17.2 Финансови разходи

	Към 31 декември	
	2024	2023
Разходи за лихви	85	44
Разходи за лихви, свързани с лизингови договори	228	391
Други финансови разходи	160	109
Валутно-курсови разлики	-	-
Общо	473	544

Разходите, създадени от използването от предприятието на лихвоносни активи на други лица, както и по други финансови операции, се признава, когато е вероятно предприятието да намалява икономически ползи, свързани със сделката, и сумата на разходите може да бъде надеждно оценена.

Приходи и разходи от финансови активи и финансови пасиви по МСФО 9

<i>Нетни печалби и нетни загуби в хил. лв.</i>	2024	2023
А) финансови активи или финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, като се представят отделно тези за финансовите активи или финансовите пасиви, определени като такива при първоначалното признаване или впоследствие в съответствие с § 6.7.1 от МСФО 9, както и тези	-	-

за финансови активи или финансови пасиви, оценявани задължително по справедлива стойност през печалбата или загубата в съответствие с МСФО 9		
Б) финансови пасиви, определени по справедлива стойност през печалбата или загубата, предприятието представя отделно размера на печалбата или загубата, признат в друг всеобхватен доход, и този, признат в печалбата или загубата	-	-
В) финансови пасиви, оценени по амортизирана стойност (задължения по оперативен лизинг) -приходи	34	108
Финансови пасиви, оценени по амортизирана стойност (получени заеми, задължения по оперативен лизинг)-разходи	(473)	(435)
Г) финансови активи, оценени по амортизирана стойност (вземания, парични средства)-разходи	(211)	(135)
Финансови активи, оценени по амортизирана стойност(вземания, парични средства)-приходи		6
Д) инвестиции в инструменти на собствения капитал, определени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в съответствие с §5.7.5 от МСФО 9	-	-
Е) финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в съответствие с § 4.1.2А от МСФО 9, като се представя отделно размерът на печалбата или загубата, признат в друг всеобхватен доход през периода, и размерът, прекласифициран при отписване от натрупан друг всеобхватен доход в печалба или загуба за периода	-	-
Ж) общ лихвен приход и общ лихвен разход (изчислени чрез използването на метода на ефективната лихва) за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност или оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в съответствие с §4.1.2А от МСФО 9 (тези суми се представят поотделно); или финансови пасиви, които не са оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата; финансови активи по амортизирана стойност	(473)	(435)
З) приходи и разходи за такси (различни от сумите, включени при определяне на ефективния лихвен процент), възникващи от финансови активи и финансови пасиви, които не са отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-

18. Собствен капитал

Регистрираният основен капитал към 31.12.2024 г. е 30 050 000.00 лева, разпределен в 30 050 000 броя акции с номинал по 1 лев всяка. Акциите са обикновени и поименни. Към 31.12.2023 г. показателят е бил същия.

Неразпределената печалба/Непокритата загуба към 31.12.2024 г. включва текуща печалба за отчетния период в размер на 9 752 хил. лева и непокрита загуба от минали години в размер на 32 009 хил. лева. Същият показател към 31.12.2023 год. включва печалба от текущата година за 1 878 хил. лева и непокрита загуба от минали години в размер на 31 834 хил. лева.

В резултат на преоценка на пенсионни фондове с дефинирани доходи е реализиран друг всеобхватен доход 13 хил. лева през 2024 г. и 416 хил. лв. през 2023 г. от актюерски предположения съгласно доклад на лицензиран актюер. Данъчният ефект от преоценката на пенсионните фондове не е признат като пасив по отсрочен корпоративен данък за сметка на

собствения капитал в размер на 5 хил. лв. заедно с непризнатата по-голяма сума от актив по отерочен данък от същия фактор за сметка на текущия резултат.

19. Сделки със свързани лица

Дружеството е свързано лице с „Търговска Лига - ГАП“ АД и предприятията от групата, които са с контролиращо участие.

В състава на групата през текущата година са включени следните дружества:

1. Търговска Лига – ГАП АД – гр. София.
2. Транспортна и спедиторска лига ООД – гр. София.
3. Застрахователно акционерно дружество ДАЛЛ БОГГ: Живот и Здраве АД.
4. МБАЛ Сърце и мозък ЕАД.
5. Diodea Risk Management Services MEPE
6. Diodea Management SRL
7. ДиоДеа България ЕООД
8. Diodea Italy SRL
9. Самурай България ЕАД
10. ПОД Далл Богг: Живот и Здраве ЕАД
11. Diodea Germany GmbH
12. Diodea Poland Sp. z o.o.
13. СБАЛ по Кардиология ЕАД – от 20.01.2023г.
14. КМЦ Лекарни за нас Плевен ООД – от 20.01.2023г.
15. СБАЛ по Кардиология Велико Търново ЕАД – от 12.05.2023г.

Свързаните лица с неконтролиращо участие са следните:

1. Български кардиологичен институт АД- гр. София;
2. Специализирана болница за активно лечение по кардиология ЕАД – гр. Плевен – до 20.01.2023г.
3. Кардиологичен медицински център Лекарни за нас Плевен ООД (чрез СБАЛ по кардиология ЕАД – гр. Плевен); - до 20.01.2023г.
4. Специализирана болница за активно лечение по кардиология Варна ЕАД;
5. Специализирана болница за активно лечение по кардиология Ямбол ЕАД;
6. Специализирана болница за активно лечение по кардиология Велико Търново ЕАД – до 12.05.2023г.
7. Специализирана болница за активно лечение по кардиология Видин ЕАД;
8. Специализирана болница за активно лечение по кардиология Мадара ЕАД;
9. Медицински център Европейска кардиология ЕООД;
10. Кардиологичен медицински център – Варна ЕООД;
11. Кардиологичен медицински център - В. Търново ЕООД;
12. Медицински център Европейска здравна грижа-Стара Загора ЕООД;
13. Медицински център Лекарни за нас Бургас ООД;
14. Кардиологичен медицински център - Ямбол ЕООД;
15. Медицински център Европейска здравна грижа-Русе ЕООД
16. АСБ Хелвеция ЕАД
17. Чайкафарма ВЛ АД

Дружеството е имало следните сделки със свързани лица през годината, приключваща на 31 декември на текущата година:

(i) Продажба на стоки и услуги

	Към 31 декември	
	2024	2023
Медицински и други услуги (контролиращо участие)	1 543	3 053
Префактуриране на режийни разходи (контролиращо участие)	89	75

Медицински и други услуги (неконтролиращо участие)	393	3 926
Префактуриране на режимни разходи (неконтролиращо участие)	1	1
Общо	2 026	7 055
(ii) Покупка на стоки, услуги и други активи		
	Към 31 декември	
	2024	2023
Медицински услуги (контролиращо участие)	-	5
Медицински услуги (неконтролиращо участие)	395	269
Стоки-медикаменти и консумативи (контролиращо участие)	87 189	63 843
Други материали и услуги (контролиращо участие)	15 023	13 158
Други услуги (неконтролиращо участие)	120	100
Общо:	102 727	77 375
(vii) Търговски и други вземания		
	Към 31 декември	
	2024	2023
Клиенти по медицински услуги (с контролиращо участие)	64	954
Клиенти и доставчици по префактурирани разчети (с контролиращо участие)		1
Клиенти по медицински услуги (с неконтролиращо участие)	27	1 798
Общо:	91	2 753
(x) Търговски и други задължения		
	Към 31 декември	
	2023	2022
Доставчици с контролиращо участие	3 298	13 716
Доставчици с неконтролиращо участие	31	20
Задължения по оперативен лизинг от контрагенти с контролиращо участие	37 721	14 323
Други задължения	-	-
Общо:	41 050	28 059
(xi) Получени и погасени дългосрочни заеми		
	Към 31 декември	
	2023	2023
Контрагенти с контролиращо участие - получени	16 298	5 704
Контрагенти с контролиращо участие - погасени	16 810	5 201
Контрагенти с неконтролиращо участие - получени	-	-
Контрагенти с неконтролиращо участие - погасени	-	-
(xii) Задължения за главници и лихви по получени дългосрочни заеми		
	Към 31 декември	
	2024	2023
Получени заеми от контрагенти с контролиращо участие	204	715
Дължими лихви по получени заеми от контрагенти с контролиращо участие	30	8
Общо:	234	723

20. Брой на персонала и възнаграждения на ключов управленски персонал

Средносписъчният брой на персонала на МБАЛ „Сърце и Мозък“ ЕЛД през 2024 г. е 2 162

човека.

Разходи за възнаграждения на ръководните органи са начислявани съгласно сключените договори.

21. Печалба/загуба на акция

Основна печалба/загуба на акция

Основната печалба/загуба на една акция се изчислява като се раздели нетната печалба за разпределение между основните акционери на средно-претегления брой издадени през годината обикновени акции, от които се вадят средния брой обратно изкупени от Дружеството обикновени акции.

Печалба на акция с намалена стойност

За целите на изчислението на печалба на акция с намалена стойност, средно претегления брой на издадените обикновени акции е коригиран с всички книжа, потенциално конвертируеми в обикновени акции. Към 31 декември на текущата и на предходната година Дружеството няма издадени конвертируеми ценни книжа, което обяснява равенството на двата коефициента.

	2024	2023
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба/загуба (в хиляди лева)	9 752	1 878
Средно-претеглен брой акции в обръщение (в хиляди лева)	30 050	30 050
Основна печалба/загуба на акция (в лева на акция)	0.32	0.06

22. Дивиденди на акция

Дивидендите, подлежащи на плащане, се отчитат едва след като бъдат гласувани на годишното общо събрание на акционерите. Общото събрание на акционерите се очаква да се състои през месец май 2025 г. Поради това този финансов отчет не отразява дивиденда за плащане, който може да намери счетоводно отражение в отчета за капитала като разпределение на резултата за годината, приключваща на 31 декември 2024 г.

23. Условни задължения и вземания

Понастоящем има заведени съдебни дела с РЗОК-Плевен, РЗОК-Бургас, НЗОК, едно физическо и едно юридическо лице. Дружеството няма други постни условни задължения и ангажименти със съществен характер съгласно сключените договори, водените съдебни дела и други документи.

Има наложен запор от ПП в полза на Уникредит Булбанк АД в размер на 56 хил лева

Данъчните власти не са извършвали пълна проверка на Дружеството.

Данъчните служби могат по всяко време да проверят отчетите и регистрите в рамките на петте последователни години, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати данъчното задължение, и да наложат допълнителни данъчни задължения или глоби. На ръководството на Дружеството не са известни обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на съществени задължения в тази област.

24. Събития след датата на финансовия отчет

След 31 декември 2024 г. не са налице съществени некоригиращи събития, свързани с изготвянето на годишния отчет.

Настоящият финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и е подписан от:

Ръководител:

(П. Диновска)

Главен счетоводител:

(П. Монева)

Дата на изготвяне: 27.02.2025 г.
Град София

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО ЕДНОЛИЧНИЯ СОБСТВЕНИК

НА „МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ СЪРЦЕ И МОЗЪК“ ЕАД

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „МНОГОПРОФИЛНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ СЪРЦЕ И МОЗЪК“ ЕАД („Дружеството“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2024 г. и отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2024 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета на международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта (ЗНФОИСУ), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФОИСУ и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за

вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да оказат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достигахме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит

София, 09 април 2025 г.

Екатерина Бисерова Славкова

Регистриран одитор, отговорен за одита

София, 1618, бул. "България" № 58, вх. В, ет. 1, офис 5